THE LIBRARY OF CONGRESS GRATIS
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, D.C. 20025 N

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXXIII Kaina 20 c. KETVIRTAD. — THURSDAY, RUGPIŪTIS — AUGUST 2, 1979 Nr. 179

AUŠRA NR. 13 (53)

Gelbėkime Lietuvą nuo alkoholizmo!

(Tęsinys)

Didžiausio žmonijos priešo — bedievybės suvedžioti žmonės, lengvapėdiškai patikėję, kad gyvenimo prasmė yra malonumų ieškojimas, visiškai pasimetė, suglumo ir dejuodami, nesuvokdami kaip priešintis, yra nešami to purvino srauto. Paskaito tėvai aliarmuojančius straipsnius, padejuoja... ir nepajėgia gyventi kitaip negu visi. O padėti, sulaikyti — nėra kam! Liūdniausia, kad dauguma tėvų leidžia nuo šešiolikos ar dar jaunesnių metų vaikams saikingai išgerdinėti (saikingumo ribos, pagal Jūsų užsiminimą, niekas nežino: vienam saikas — 100 gr., kitam — pusė litro...).

Labai graudi patirtis rodo, kad pasitaiko ir tokių „išprususių" tėvų, kurie leidžia sau padaryti džiaugsmą, padovanodami vaikams slapta įsigytą parnografinį žurnalą arba kortas pilnametystės proga. Ir nepasakysi, kad jie norėtų vaikus matyti paleistuviais, bet ko jie tikisi šitaip „globodami" vaikus — neaišku.. Gal taip jie mano užsitikrinti tvirtą vaiko draugiškumą, prieraišumą, meilę?! O kai po kelių ar keliolikos metų iš vaiko „liks tik žmogaus kiautas", jie kaltins laikus, prigimtį ir visą pasaulį, tiktai ne save. Šie atvejai, turimom žiniom, yra bedieviškai nusiteikusių, visuomenėj einančių atsakingas pareigas tėvų elgesys.

Tikrai, atrodo, pragaras prasivėrė ant žemės. Tos pačios prigimtys, nors ir verdančios, kunkuliuojančios tėvų ir senelių laikais, neišeidavo taip iš krantų viską griaudamos, kai žmogus buvo atsigręžęs į Dievą.

Nuo amžių praamžių visų žemės religijų prisakymai — vienų subtiliau, kitų primityviau —rodė gaires dvasios tobulėjimui ir padėdavo žmogui tapti Žmogumi. Bedievybė —šlykščiausias, klastingiausias žmogaus priešas, atgręžusi žmoniją nuo Dievo, verčia nejučiom „pavirsti bjauresniais už gyvulį arba žvėrį".

Vaikas ir minios žmogus tam tikra prasme stovi vienoje plotmėje. Jeigu protingas žmogus matys vaiką geriantį greito arba lėto veikimo nuodus ir sąmoningai nesutrukdys, remdamasis tuo, kad išpaikintas vaikas isteriškai rėks: „Noriu, ir ganal.." —turės būti traukiamas atsakomybėn.

Tai kaip čia dabar su girtavimu? Kaip čia vos ne su visuotiniu paauglių rūkymu?! Ar čia ne laisvanoriška savižudybė, kaip tų išpaikintų vaikų idiotiškas šauksmas: „Noriu, ir tiek!"

Kur atsakingieji?! Kas privalo sutrukdyti — jėga atimti nuodus iš vaikų arba iš suaugusių, kurie nenori nešti atsakomybės už savo veiksmus?!

(Bus daugiau)

Kinijoje, korespondentų tvirtinimu, žymiai palengvėjo komunistinis režimas, palyginus su Mao Tse Tungo laikais. Vyriausybė žada dar daugiau pagerinimų ir laisvių. Nuotraukoje komunistų partijos pirmininkas Hua su minia.

Irane renkamas konstitucinis seimas

Daug kas rinkimus boikotuoja

Paryžius. — Irano buvęs premjeras Bachtiaras, šacho paliktas valdyti Iraną, valdęs iki revoliucijos 40 dienų, turėjo Paryžiuje spaudos konferenciją. Jis atsisakė atidengti, kaip jis iš Irano pabėgo ir kur gyveno nuo vasario 11 d. Bachtiaras pasakė kovosiąs už laisvą Iraną, kaip kovojo per visą savo politinį gyvenimą, tačiau į tėvynę grįšiąs tik tada, kai bus ten nors mažiausia laisvė ir saugumas. Jis nurodė, kad naciams okupavus Prancūziją, Charles de Gaulle irgi gyveno ir veikė išeivijoje. Taip veiksiąs ir jis.

Bachtiaras pasmerkė ajatolą Khomeinį, kuris įvedęs Irane naują diktatūrą. Vyriausybės Irane nėra, dėl galios kovoja daugybė grupių. Dvasiškiai bando vadovauti, bet būtų kraštui geriau, jei jie sugrįštų į mečetes, nes kitaip jie Iraną sunaikins, pasakė Bachtiaras. Mulos nedavė Iranui laisvės, tik padarė per pusę metų daugiau žalos, negu buvo padaryta per 25 metus, kalbėjo buvęs premjeras. Irane revoliucinis teismas paskelbė Bachtiarui mirties sprendimą už akių. Jis įsivėlęs į tarptautinius sąmokslus prieš Iraną, kartu su buvusiu šachu ir zionistu — imperialistu Kissingeriu, pasakė Sadek Tabatabai, revoliucinės vyriausybės atstovas.

Irano padėtį puikiai parodo apatija ir nusivylimas, kurie sutinka rugpiūčio 3 d. rinkimus į konstitucinę asamblėją. Teherane išstatytas 121 kandidatas, išrinkti reikės 10. Visa asamblėja bus iš 73 asmenų. Niekas apie tuos rinkimus nekalba, nėra jokių debatų spaudoje ar televizijoje, tarytum visi žinotų, kas bus išrinktas. Prisideda ir vasaros karščiai bei švento Ramadano mėnesio pasninkas. Rinkimus boikotuoja Nacionalinis demokratinis frontas, arabų, kurdų, turkmenų partijos. Daugumas kandidatų yra dvasiškiai, jie turės paruošti naujos konstitucijos projektą. Teherane varžosi du ajatolos: nuosaikus Teleghani, kurio du vaikai priklauso komunistinei fedajinų grupei ir „karštakošis" ajatola Kalkhali, kuris dažnai ragina nužudyti šachą ir visą laiką skatina revoliucijos priešų teismus ir šaudymus.

Irano vyriausybė, vadovaujama premjero Bazargano, dvi dienas tarėsi su vyriausiu revoliuciniu komitetu šventajame Kvomo mieste. Premjeras siekė sujungti abi valdančias viršūnes: savo kabinetą ir komitetą. Nutarta įvesti 4 revoliucinio komiteto žmones į vyriausybę. Ajatola Khani, kuris prižiūri visų Irano komitetų veiklą ir ajatola Rafsanjani, kuris tvarko revoliucinius teismus, abu tapo vidaus reikalų viceministrais. Radikalus komiteto ekonomistas Ahmed Bani-Sadr bus finansų ministro pavaduotojas ir ketvirtas vyriausio komiteto narys ajatola Bahonar paskirtas švietimo viceministru. Pasikeičiant dviejų valdžios centrų nariais, iš vyriausybės į vyriausią revoliucinį komitetą paskirti penki kabineto nariai. Premjeras Bazarganas tikisi, kad dabar Irane bus kalbama vienu balsu.

Daug rūpesčių valdžiai sukelia tautinių mažumų nerimavimas. Kuzestano provincijoje arabai sudaro 80 nuoš. gyventojų. Bijoma, kad jie gali tapti lyg Ispanijos baskai ar Šiaurinės Airijos katalikų respublikos armija. Arabai gali padaryti daug žalos, nes jų provincijoje yra svarbiausi Irano naftos centrai, o ginklų jie gauna iš kaimyninio Irako.

Sakoma, kad iš revoliucinio komiteto į vyriausybę turėjo įeiti dar vienas narys, tačiau kariuomenės štabo viršininkas gen. Farbod pagrasino atsistatydinti, jei gynybos ministerijoje pradės šeimininkauti ajatola.

Mirė Marcuse

Starnberg. — V. Vokietijoje, lankydamas savo gimtinę, mirė Herbert Marcuse, 81 m. Jis laikomas Amerikos "naujosios kairės" tėvu. Gimęs Berlyne turtingų žydų šeimoje, Marcuse laiku pabėgo nuo Hitlerio persekiojimų, profesoriavo Brandeis, Columbia, Harvard ir Kalifornijos un-te San Diego. Jis buvo filosofas, remęs savo visas pažiūras Markso ir Freudo teorijomis. Būdamas marksistas, jis neigė darbininkų klasės reikšmę ir šaukė į revoliuciją radikalius studentus, intelektualus, miestų juoduosius gyventojus. Jis didžiavosi, kad jo gabiausia studentė buvo Angela Davis, jo raštų buvo iššaukti Amerikos Hipių ir Jipių judėjimai, Vietnamo karo priešai. Jis skatino ir teisino smurtą ir nekentė Amerikos kapitalizmo.

BRITŲ ŠALIŲ VADŲ KONFERENCIJA

Zimbabvė — Rodezija sukėlė ginčus

Lusaka. — Zambijoje prasidėjo Britanijos buvusių kolonijų, dabartinio komonvelto, vadų konferencija, kurioje daugiausia piktų ginčų sukels Zimbabvės — Rodezijos vyriausybės pripažinimo klausimas. Britų vyriausybė, remiama Australijos ir kitų šalių, mano, kad Rodezijoje padėtis po demokratinių rinkimų pasikeitė, kad galima svarstyti sankcijų atšaukimą ir priėmimą Rodezijos į britų šalių bendruomenę. Premjerės Thatcher nuomone, reikėtų dar kiek pakeisti Rodezijos konstituciją, sumažinti baltiesiems paliktas galias. Po to būtų galima skelbti naujus rinkimus, kuriuose galėtų dalyvauti ir sukilėlių „Patriotinis frontas", remiamas beveik visų Afrikos valstybių.

Neseniai įvykusi Afrikos Vienybės organizacijos konferencija paskelbė rezoliuciją, kuri patriotinį frontą vadina vienintele, tikra, legalia Rodezijos tautos atstove, o vyskupo Muzorewos vyriausybė esanti nelegali.

Komonvelto vadai turi savo aštuonių dienų konferencijoje panagrinėti specialias problemas mažų valstybėlių Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno salose. Iškils trečiojo pasaulio valstybių ekonominiai sunkumai, Pietryčių Azijos pabėgėlių reikalai.

Be baltųjų vadovaujamų Australijos, Naujosios Zelandijos ir didžiųjų komonvelto šalių vadų, svarbiausią vaidmenį konferencijoje vaidina Nigerijos prezidentas generolas Obasanjo. Nigerija yra didžiausia savo gyventojų skaičiumi ir turtingiausia savo nafta Afrikos šalis. Nigerijos pažiūrų laikosi daugelis mažesnių, silpnesnių Afrikos šalių. Kitas įtakingas konferencijos dalyvis yra Zambijos prezidentas Kenneth Kaunda, kuris kartu su Tanzanijos Nyerere aukšto intelekto vyrai, iš viršaus žiūri į kitus Afrikos prezidentus. Abu baigę Vakarų aukštąsias mokyklas daktarai, patyrę politikai.

Prieš konferencijos atidarymą Nigerijos vyriausybė paskelbė, kad ji nacionalizuoja britų naftos bendrovės akcijas Nigerijos naftos pramonėje. British Petroleum gaus už jas kompensaciją. Nacionalizavimas vykdomas todėl, kad BP bendrovė parduoda naftą Nigerijos priešui — Pietų Afrikos respublikai. Britų užsienio reikalų ministerija pareiškė, kad tikroji nacionalizavimo priežastis esanti visai kita. Manoma, kad Nigerija šiuo žygiu bando padaryti Britanijai spaudimą, sprendžiant Rodezijos klausimą šioje konferencijoje.

Opozicijon pasitraukusi po rinkimų Rodezijos nacionalinės vienybės partija su kun. Sithole priešaky paskelbė sugrįžtanti į parlamentą, kurį boikotavo du mėnesius. Šis Sithole žingsnis sustiprins Rodezijos juodųjų vyriausybės padėtį.

Rodezijos vyriausybė paskelbė trečiadienį, kad ji, nors pati būdama neturtinga ir sankcijų varginama, priims į Rodeziją 1,000 vietnamiečių pabėgėlių. Stebėtojai tvirtina, kad Rodezija turi tūkstančius pabėgėlių iš teroristų puolamų teritorijų, tūkstančiai žmonių vargsta pačioje Rodezijoje. Vyriausybė mano, kad pabėgėlių priėmimas laimės Rodezijai daugiau draugų pasaulyje. Blogiausia, kad pabėgėlių klausimus tvarko Jungtinės Tautos, kurios oficialiai nepripažįsta Rodezijos vyriausybės.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Prezidentas Carteris pasakė Kentucky, kad dar ne laikas užmegzti su Vietnamu diplomatinius ryšius, nes tam trukdo Kambodijos įvykiai ir Vietnamo elgesys pabėgėlių atžvilgiu.

— Valstybės departamentas pripažino, kad vedami pasitarimai su Irano vyriausybe, siekiant atpirkti jam parduotus 78 karo lėktuvus F-14.

— Houstono priemiestyje kilęs gaisras sunaikino apie 1,000 ištaigingų butų, už kuriuos nuomos siekė 500 dol. mėnesiui. Sužeista 12 žmonių, nuostolių padaryta apie 15 mil. dol.

— Atstovų Rūmai 414-0balsais nutarė oficialiai sudrausti atstovą Charles Diggs iš Michigano už sukčiavimą ir kyšių ėmimą.

— Nikaragvos valdžios kareiviai gaudo ginkluotus buvusius vyriausybės karius. Susišaudymuose dar buvo žuvusių ir sužeistų. Managvos gatvėse vyriausybė patarė nesirodyti po 7 val. vak.

— Kinijos vyriausybė pradėjo griežta kampaniją prieš tabako rūkymą, kuris nuo 1975 m. paaugo net 150 nuoš.

— Kalifornijos gubernatorius lankėsi Meksikoje, kur tarėsi apie gamtinių dujų tiekimą Kalifornijai. Jis kritikavo prezidentą Carterį už Meksikos dujų atmetimą šiais energijos stokos laikais.

— Senatas patvirtino Charles Duncan naują energijos departamento sekretoriumi. Senato teisingumo komitetas patvirtino vienbalsiai Benjamin Civiletti naują valstybės prokuroru.

— Meksikos naftos degančio šaltinio nešvarumai, alyva priartėjo 107 mylios iki Texas pakraščių. Didelis nešvarios alyvos lopas plaukia jūra vis artyn Brown sville miesto.

— Korėjoje įvyko karo paliaubų komisijos posėdis. Jungtinių Tautų grupės vadas, admirolas Hostettler kaltino Šiaurės Korėjos vadovybę ginkluotų laivų siuntimu į pietinę jūros dalį. Jis siūlė atsiimti šešių komunistų laivo jūreivių kūnus. Š. Korėjoje gen. Han atsakė nieko nežinąs apie incidentą jūroje ir jam jokių lavonų nereikia.

—Marselio, Prancūzijoje banką saugojo keturi vyrai. Vienas jų bičiuliškai pasisiūlė išvalyti visų revolverius. Surinkęs ginklus, jis atsidarė seifą ir pabėgo su 30 mil. frankų (apie 6 mil. dol.).

— Jungtinių Tautų saugumo taryba nutraukė palestiniečių teisių diskusijas iki rugpiūčio 23 d.

— Floridoje pavogtame automobilyje miegojusi 5 metų mergaitė buvo rasta gyva ir sveika. Policija suėmė 18 m. vagį Pietinėje Karolinoje. Jis pasakė, kad jam mergaitė nerūpėjo, tik reikėjo automobilio.

Kissingeris siūlo sutartį papildyti

Patarė įspėti Sovietų Sąjungą

Washingtonas. — Vakar senato komitetas uždarame posėdyje klausinėjo karinės žvalgybos ekspertus apie SALT sutarties vykdymo kontrolės reikalus. Daugelis senatorių abejoja ar patvirtinti sutartį, jei nebus įmanoma patikrinti, kaip Sovietų Sąjunga jos laikosi.

Senato užsienio reikalų komitete antradienį pasirodė svarbus liudininkas, buvęs valstybės sekretorius Henry Kissingeris. jo paklausyti susirinko pilna salė žmonių. Kissingeris neatmetė SALT sutarties, tačiau išreiškė daug abejonių ir davė vyriausybei rekomendacijų, kaip tą sutartį papildyti, kad dėl jos nereikėtų derėtis iš naujo. Komiteto pirmininkas sen. Frank Church vienoje vietoje net paklausė, kas politikoje pasikeitė, kad Kissingeris, kuris derėjosi su sovietais ir beveik tris ketvirtadalius sutarties užbaigė, prieš pasitraukdamas iš pareigų, dabar siekia ją reformuoti. Kissingeris atsakė, kad pasikeitimų buvo. Amerika nutarė statyti kai kuriuos naujus ginklus, be to, sovietai padidino pastangas plėsti savo įtaką Afrikoje, Viduriniuose Rytuose ir kitur.

Kissingerio siūlymai nereikalautų derybas atnaujinti, tik papildytų kai kuriuos protokolus, išaiškintų kai kuriuos neaiškumus. Vienas neaiškumas liečia Amerikos teisę perduoti savo sąjungininkams kai kurių ginklų technologiją. Kitas liečia gaires, kada ir kaip turi prasidėti būsimos ginklų apribojimo derybos. Kissingeris siūlė senatui įspėti Sovietų Sąjungą, kad tolimesnis įtempimų kėlimas Afrikoje ar kitur pastatys SALT sutartį į pavojų. Jis nurodė, kad balansas strateginių ginklų srityje ar dar blogiau, sovietų persvara karinių jėgų srityje gali padrąsinti sovietų vadus nebijoti rizikos, ieškoti pasaulyje naujų laimėjimų. Sovietų geopolitinis santūrumas Kissingerio manymu, turėtų būti rišamas su sutarties ateitimi. Tik tokiomis sąlygomis pasisakytų už sutarties ratifikavimą, pasakė Kissingeris.

Jis nesutiko su kai kurių senatorių siūlymu pakeisti sutartį taip, kad tektų atnaujinti derybas su Kremliumi. Derybos užsitęstų, o iš jų Amerika galėtų išeiti su dar blogesniais rezultatais. Sutarties atmetimas sumažintų tarp sąjungininkų pasitikėjimą Amerika, pareiškė Kissingeris.

Senato debatuose kalbama apie Amerikos ginklavimą, kitų ginklų rūšių, neįeinančių į SALT sutartį, stiprinimą. Vienu metu senato ginkluotų pajėgų komiteto pirmininkas sen. John Stennis net turėjo įspėti kalbančiuosius, kad čia vyksta ne kariuomenės biudžeto svarstymas, ne lėšų skirstymas. Daug senatorių pareiškė, jog jie sutiktų balsuoti už sutartį, jei vyriausybė pažadėtų skirti daugiau lėšų naujiems ginklams. Liberalai, vadovaujami sen. George McGovern, peikia šią sutartį, nes jos ribos esančios per plačios ir ginklų lenktynės vyks toliau.

Suteikė gazolino normavimo teisę

Washingtonas. — Atstovų Rūmai antradienį priėmė įstatymą, kuris suteikia prezidentui teisę įvesti gazolino normavimą, jei sumažėtų gazolino kiekis. Kai kurie šį įstatymą suvaržą priedai buvo pašalinti. Balsuota 234 — už, 189 — prieš. Kongresas vis vien pasiliko sau teisę normavimą vetuoti, jei jam atrodytų, kad jis nereikalingas.

Portugalijos premjerė pradėjo darbą

Lisabona. — Trečiadienį darbą pradėjo nauja Portugalijos vyriausybė su premjere Maria de Lourdes Pintassilgo. Jai teks rudenį pravesti naujus parlamento rinkimus. Vyriausybės kabinete yra trys karininkai, 8 inžinieriai. Trys ministrai yra buvę ankstyvesnėje vyriausybėje. Premjerė Pintassilgo anksčiau yra buvusi Portugalijos atstovė UNESCO.

Chrysler paprašė iždo paramos

Detroitas. — Energijos krizė pastūmė į sunkumus automobilių gamintojus. Antradienį trečia didžiausia JAV automobilių bendrovė Chrysler Corp. paskelbė, kad per antrąjį šių metų ketvirtį bendrovė turėjo 207.1 mil. dol. nuostolių. Bendrovė prašė vyriausybės atidėti jai pajamų mokesčių mokėjimą per ateinančius dvejis metus. Pernai ši bendrovė turėjo per visus metus 204.6 mil. dol. nuostolių.

Kanada pąkėlė popieriaus kainas

Toronto. — Kanados popieriaus gamintojai paskelbė, kad dėl kylančių energijos, transporto kainų teks pakelti popieriaus kainas. Didžiausia popieriaus gamintoja Abitibi Paper Co. nuo lapkričio 1 d. kainas pakels 30 dol. už metrinę toną, iki 375 dol., apie 9 nuoš. Panašius pakėlimus paskelbė Montrealyje Consolidated ir Nekoospje — Great Northern bendrovės.

— Prekybos departamentas paskelbė apie ekonominį atoslūgį bir želio mėn. Tokios recesijos nebuvę jau nuo 1974 metų.

— Iš Sovietų Sąjungos prieš dvejis metus išleistas dr. Lozansky Rochestery gavo žinią, kad Maskva nutarė išleisti ir jo žmoną su dukterim.

Floridos teismas skyrė mirties bausmę jaunam, buvusiam teisių studentui Bundy už dviejų merginų nužudymą. Šalia jo advokatė Margaret Good. Teisėjas apgailestavo, kad jaunas, gabus vyras nuėjo blogais keliais. Bundy pats vedė savo gynybą ir pažadėjo teismo sprendimą apeliuoti.

KALENDORIUS

Rugpiūčio 2 d.: Euzebijus, Teodota, Tugaudas, Varpūnė.

Rugpiūčio 3 d.: Nikodemas, Marana, Manigirdas, Lengvė.

Saulė teka 5:43, leidžiasi 8:10.

ORAS

Saulėta, temperatūra dieną 85 l., naktį 70 l.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates $37.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. $35.00. Foreign countries, $37.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kviekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	6 mėn.	3 mėn.
Chicago ir Cook apskr.	$37.00	$19.00	$15.00
Kitur J.A.V.	35.00	18.00	13.00
Kanadoje ..... U.S.A.	37.00	19.00	15.00
Užsienyje	37.00	20.00	15.00
Savaitinis	25.00	15.00	9.00

● Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
● Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

● Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Redaguoja Emilija Pakalniškienė. Rankraščius siųsti adresu E. Pakalniškienė, 3948 S. Artesian Ave., Chicago, Ill. 60632

VYČIŲ SEIMO SVEČIAI

Tikras ir nuolatinis Lietuvos draugas Eduardas Derwinskis, kongrese atstovaująs Illinojaus valstiją, per vyčių seimo banketą rugpiūčio 18 d. bus apdovanotas kun. Jono Jutkevičiaus įsteigtu „Lietuvos Draugo" medaliu. Tuo bus atsidėkota jam už pagalbą lietuviams ir už pastangas kelti Lietuvos laisvės ir laisvo apsisprendimo klausimą. E. Derwinskis pasakys ir pagrindinę to banketo kalbą.

Eduardas Dervinskis ypač daug padėjo išlaisvinti Simą Kudirką. jis yra visų pripažintas užsienio politikos vadovas kongrese, ir su juo dažnai tariasi prezidentas ir **valstybės sekretorius. Tai duoda** jam puikios galimybės supažindinti kongresą su Lietuvos nelaime. Jis yra puikus kovotojas už žmogaus teises ir už paleidimą lietuvių politinių kalinių Sovietų Sąjungoje.

Kiti žymus Lietuvos vyčių seimo svečiai bus Lydija ir Romas Giedrai, kovotojai už žmogaus teises Lietuvoje, visai neseniai pasiekę Ameriką. Jie bus pagrindiniai kalbėtojai žmogaus teisių simpoziume, kuris numatomas šeštadienio rytą.

Romas Giedra, dabar apie 30 metų amžiaus, pogrindinę veiklą Lietuvoje pradėjo, kai tebebuvo 17 metų. Jis ir trys jo draugai tada bandė „pasiskolinti" lėktuvą iš Klaipėdos aerodromo ir pabėgti į Švediją. Jiems nepasisekė, ir Romas buvo areštuotas ir nuteistas dešimčiai metų kalėjimo. Penkis metus šitos bausmės atkentėjo Sibiro darbų stovykloje ir vienus namų arešte. Kai buvo paleistas, įsijungė į visokeriopą pogrindinę veiklą, ir areštuotas vėl buvo keletą kartų. Kada jis ir Lydija stengėsi gauti leidimą aplankyti tėvą Amerikoje, leidimas galų gale, buvo jiems duotas, su sąlyga, kad niekuomet nebegrįš į tėvynę. Giedros atvyko į Ameriką šių metų gegužės mėnesį ir dabar gyvena Kalifornijoje.

Romas Giedra neblogai moka angliškai, bet vistiek bus šalia jo vertėjas, kad klausytojai galėtų pasinaudoti reta galimybe sužinoti apie šių dienų Lietuvą iš dvie jų įdomių ir inteligentiškų jaunuo lių, kurie matė Lietuvoje viską ir papasakoti galės patys.

I.S.

Lydija ir Romas Giedrai

PAS CLEVELANDO SENJORUS

Clevelando vyčiai senjorai džiaugiasi, kad į kuopą įstojo nauja narė — Marija Bujokienė. Sveikina ir linki jai ir jos vyrui Antanui Bujokui daug laimės gyvenime. Juodu neseniai susituokė. Antanas yra ilgametis vytis ir eina tvarkdario pareigas.

Sveikina ir naujus Amerikos piliečius — vyčius Uršulę ir Kazimierą Gaižučius. Be abėjo, tokie ištikimi vyčiai bus ištikimi ir Amerikos piliečiai.

Didelė garbė yra Clevelando senjorų kuopai, kad keturi jos nariai buvo pakelti į III vyčio laipsnį: Julė Salasevičienė, Kazimiera Titienė, Uršulė Gaižutienė ir Petras Zigmantas. Tokie veiklūs vyčiai, greitai bus pakelti ir į IV laipsnį.

Pauliną Glugodienę ištiko nelaimė — susižeidė veidą. Bet malonu girdėti, kad jau sveiksta. Nors seno amžiaus .s nenustoja veikti kiek išgalėdama.

Pirmininkė Stasė Sankalaitė buvo išvykusi į Louisville Kentuckyje, į Amerikos Moterų Prekybininkių sąjungos siemą.

Liepos 4 d. pas vyčius Gaižučius buvo surengta gegužinė. Gražiai skambėjo lietuviška daina, valgėme skanius lietuviškus valgius.

Dvasios vado kun. Balio Ivanausko 40 metų kunigystės sukakties pietuose dalyvavo visi vyčiai senjorai, ji pasveikino ir įteikė dovaną.

Mūsų sekretorė Marija Trainauskaitė yra išrinkta Clevelando Kultūrinių darželių federacijos sekretore. Šiais metais Pasaulio dienos iškilmės bus lietuvių darželyje. Rengimo komisijos pirmininku yra vytis Alfonsas Mikulskis.

M.T.

112 KUOPOS SUSIRINKIMAS

Liepos 17 d. Marquette Parko parapijos salėje Chicagoje vyko 112 kuopos susirinkimas. Jis buvo trumpas, nes buvo svarstomi seimo rūpesčiai. Šiaip, liepos mėnesį visos kuopos atostogauja.

Buvo parinkti delegatai į seimą. Atsiklausta buvo, kas sutiktų įeiti į rezoliucijų, kas į mandatų, kas į sveikinimų komisijas. Nors ir atostogų laikas, susirinkimas buvo gausus, ir buvo galima pasirinkti toms pareigoms žmonių.

Seimo rengimo komiteto vicepirmininkė Irena Sankutė teberinko sveikinimus į programos knygą. Ne vienas atnešė jų net po kelis vokus, surinkęs iš gerųjų lietuvių. Ir pavieniai vyčiai norėjo nors viena eilute pasveikinti 66 seimą jo programos knygoje.

Seimas yra garsinamas visoje lietuviškoje Amerikos spaudoje. Ir radijo valandėlės yra paprašytos pareklamuoti seimą. Kai kurie radijo valandėlių vedėjai yra vyčių organizacijos nariai, tad stengiasi kuo gražiausiai kalbėti, nes tai yra savas reikalas.

Pasidžiaugė susirinkusieji, kad šiais metais auksiniu „Lietuvos Draugo" medaliu apdovanoti parinktas yra kongresmanas Eduardas Dervinskis. Jis Washingtone labai užtaria Lietuvos laisvės reikalą ir už tai tikrai yra vertas aukso medalio. Pasidžiaugė ir tuo, kad Lietuvos generalinė konsulė Juzė Daužvardienė bus pakelta vyčių organizacijos garbės nare. Stalai banketui, kuriame vyks tos iškilmės, yra jau grupuojami. Lietuviai yra laukiami praleisti tą vakarą vyčių tarpe.

Dvasios vadas kan. Vaclovas Zakarauskas sakėsi esąs įsitikinęs, kad seimas praeisiąs sklandžiai. Bet vistiek ragino vyčius prašyti Poną Dievą, kad jis laimintų 66 Lietuvos vyčių seimą.

E. Pakalniškienė

VYČIŲ SEIMO PARENGIMAI

Ketvirtadienio vakare, rugpiūčio 16 d. bus kultūrinė šventė Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje.

Penktadienio vakarą Vyčių salėje bus "South Pacific" programa ir šokiai.

Šeštadienio vakare bus iškilmingas banketas gražioje Radissono viešbučio salėje.

Lietuviai kviečiami visuose tuose parengimuose dalyvauti.

DETROITO ŽINIOS

IR VĖL ARTĖJA NAUJI MOKSLO METAI

Nors vasara dar tik įpusėjus ir dauguma atostogaujame, naudojamės jos teikiamais malonumais, pamiršdami, kad ji greit prabėgs. To negaléčiau pasakyti apie mūsų naująją „Žiburio" lituanistinės mokyklos vedėją —mokytoją Danutę Doveinienę. Užklausus, kaip sekasi mokytojų kadro sudarymas ir kiti pasiruošiamieji darbai, ji mane informavo, kad jis jau beveik pilnai sudarytas, trūksta tik poros galutinų sutikimų. Kad ir tolau planuojama turėti mažai lietuviškai kalbantiems specialią klasę, o mokslo metai prasidės rugsėjo 8 d. Vieno ko ji pageidavo, kad tėveliams, turintiems mokyklinio amžiaus vaikų būtų priminta iš anksto ruoštis leisti vaikus į lietuvišką mokyklą, kur jie netik bus supažindinti su jų tėvelių bei senelių gimtuoju kraštu, jo garbinga praeitimi —istorija, pramoks geriau lietuvių kalbos, gramatikos, rašybos, bet ir įsigys naujų draugų, kas gyvenimo bėgyje labai pravartu.

J. U.

JŪRŲ "ŠVYTURIO" ŠAULIŲ KUOPOS STOVYKLA „PILĖNAI"

„Pilėnų" vardu Detroito jūrų „Švyturio" kuopos šauliai pavadino prie Dainavos įsigytą ir įrengtą savo stovyklą. Kai prieš keletą metų šauliai įsigijo šį žemės sklypą, daug kas abejojo, ar čia kas nors bus galima padaryti? Tai buvo tik kalnas, prie jo bala. Šiandeną ča jau stovi gražūs trys pastatai, auga medeliai, žydi gėlės, ir mažame dirbtiname ežerėlyje maudosi žmonės ir gyvena žuvys. Šiais metais ežerėlis pagrindinai išvalytas. Tuos darbus atliko „Pilėnų" statybos vadovui Antanui Šiurkui vadovaujant, jauni kuopos šauliai: Robertas Arlauskas, Kęstutis ir Drąsutis Atkočaičiai, Edvardas ir Antanas Šiurkai. Jame gyvenančios žuvys labai jaukios — nebijo žmonių. Užėjus ant tiltelio jų visas būrys ir plaukia prie tavęs. Įmestus į vandenį duonos trupinėlius vikriai gaudo.

Solistė Danutė Petronienė atliko meninės programos dalį kun. Viktoro Kriščiūnevičiaus kunigystės 30 m. sukakties minėjime. **Nuotr. Jono Urbono**

Naujame pastate Bronius Valikėnas ir Juozas Bražiūnas sudėjo plytelių grindis. Kostas Ramanauskas padarė knygoms spintą, Myk. Abarius nupiešė ir padovanojo du gražius paveikslus. Emilija Lungienė išsiuvinėjo Lietuvos Vytį ir Lietuvos himną. Tie kūriniai puošia naujo pastato sienas.

Šiais metais pirmas jūrų šaulių „Švyturio" kuopos piknikas „Pilėnuose" įvyko birželio 10 d. Dalyvavo apie 200 žmonių. Birželio 24 d. buvo surengtas Joninių laužas. Laužą užkūrė LSST garbės teismo pirm. Marijonas Šnapštys, talkininkaujant Windsoro jūrų šaulių kuopos pirm. Myk. Kiziui ir Danai Žebraitienei. Apie jonines ir rengiamus laužus Lietuvoje papasakojo kp. pirm. Alfas Šukys. Prie laužo, Danai Zebraitienei vadovaujant, buvo dainuojamos dainos ir sugiedota Marija, Marija. Akordeonu pritarė Sigitas Žebraitis. Oras buvo vėsus, todėl persikelta į salę. Karolis Balys papasakojo legendą apie paparčio žiedo ieškojimą. linksmai nuteikdamas susirinkusius. Bronė Lungytė pašoko keletą egzotinių šokių, eilėraščius deklamavo Vytė ir Rūtą Šnapšytės. Vėliau vaišintasi ir šokta.

Liepos 22 d. „Pilėnuose" įvyko jau trečias šiais metais parengimas — piknikas. Diena buvo graži, ir atvykusieji grožėjosi augančiais „Pilėnais" snekučiavosi, vaižinosi, kai kurie ir maudėsi. Plaukiojo ežeriuke ir laiveliais.

Vyr. šeimininkei Stefanijai Paulikienei vadovaujant ir sesėms šaulėms Elenai Bražiūnienei, Vladei Širukienei, Gracei Valiukienei ir Danai Žebraitienei talkininkaujant, visi buvo pavaišinti. Angelė Bukšnienė ir Petras Bukšnys trokštančius gaivino. Turtingame dovanų stale daug kas laimėjo vertingų dovanų.

J. Gr.

AUKA „DRAUGUI"

Jūrų šaulių „Švyturio" kuopos šauliai, įvertindami gerą „Draugo" informaciją, paskyrė 10 dol. auką.

(Nukelta į 5 psl.)

PADĖKA

Reiškiu gilią padėką Šv. Kazimiero liet. par-jos Brocktone, Mass, klebonui KUN. P. ŠAKALIUI už atnašautas Šv. Mišias mano amžiaus sukakties proga. Taip pat gili mano padėka dr. P. Bizinkauskui, minėtos parap. chorui, jo valdybai, o ypač choro pirm. inž. V. Eikinui, kuriam teko sunkiausia našta ruošiant mano kūrinių koncertą, taip pat ir pobūvį.

Širdingai dėkoju kleb. kun. P. Šakaliui, prof. J. Kačinskui, K. Drungai ir E. Vasyliūnienei už pasakytas kalbas pobūvy.

Tariu draugišką ačiū koncerto programos dalyviams: sol Daivai Mongirdaitei-Richardson, sol. V. Balčiūnienei, sol. M. Bizinkauskaitei, sol. B. Povilavičiui, sol. N. Lingertaičiui, smuik. I. Vasyliūnui, pian. S. Cibui, parjos chorui ir Bostono vyrų sekstetui.

Nuoširdžiai visiems, visiems dėkoju už linkėjimus, už dovanas ir už gausų atsilankymą koncerte ir pobūvy.

J. GAIDELIS

JURGIS MATULAITIS

Stasys Yla

"Biografinė apybraiža, pirmoji tokios apimties... Autorius skaitytojams pažįstamas, nes jis savo raštais pririša skaitytoją, verčia mąstyti, gyvai ir vaizdžiai charakterizuoja asmenis...

Šioje knygoje autorius susikaupia ties vienu asmeniu — ark. Jurgiu Matulaičiu ir jį ryškina įvykiais, pokalbiais, dienraščių ir laiškų ištraukomis, buvusių mokinių ir bendradarbių liudijimais" — Valdemaras Cukuras.

Išleido ir spaudė Nek. M. Pr. Seserys, 370 pusl., 1977 m. Kaina su persiuntimu $7.41. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

BALTIC HOLIDAYS

COME TO LITHUANIA IN 1979

JOIN US AND FULFILL A DREAM THAT WILL HAVE ENDLESS MEMORIES

COST

DEPART	RETURN	GROUP 30	G. I. T.	CITIES AND NIGHTS
Aug. 8	Aug. 24	$1199.00	(Super apex fare)	Vilnius 5, Riga 3, Leningrad 3, Moscow 2, Copenhagen 1
Aug. 21	Sept. 5	$1249.00	(Super apex fare)	Vilnius 5, Warsaw 5, Kiev 3, Copenhagen 1
Sept. 6	Sept. 15	$849.00	(Group 30 fare)	Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
Sept. 20	Sept. 29	$849.00	$899.00	Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
Oct. 15	Oct. 25	$779.00	$849.00	Vilnius 5, Warsaw 2

TOURS INCLUDE FULL DAY EXCURSION TO KAUNAS AND HALF DAY TRIP TO TRAKAI

CONTACT: JONAS ADOMENAS
Tour Manager

TRANS INTERNATIONAL TOURS, LTD.
535 Fifth Avenue
New York, N. Y. 10017
212—697-7257

Group 30 fare must have 30 or more participants

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
Marquette Medical Center
6132 So. Kedzie Avenue
Val.: pirm., antr. ir ketv. 6 iki 7:30 v. v. Šešt. 1 iki 3 val. Pagal susitarimą.
Ofiso telef. WA 5-2670
Rezid. tel. WAlbrook 5-3048

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta.

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00 - 5:00 val. popiet, treč. ir šešt. tik susitarus

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. popiet.
Ofs. tel. 737-1168, rez. 239-2919

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9. antrad. ir penkt. 10-4: šeštad. 10-3 val.

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus.

Ofis. tel. 735-4477; Rez. 246-2839
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialybė — Nervų ir Emocinės ligos.
CRAWFORD MEDICAL BLDG.
6449 So. Pulaski Road

Telef. — 282-4422
Dr. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
4200 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą.

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Ofiso tel. — PR 8-2220
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12 iki 2 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak. Šešt. nuo 1 iki 4 val.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. J. J. SIMONAITIS
Tel. — GR 6-0617
6958 S. Talman Ave.

1002 N. Western Ave., Chicago
Tel. 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
7110 W. 127 St., Palos Heights
Tel. 361-0730
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. HE 4-2123, namų GI 8-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.

Įstaigos ir buto tel. 652-1381
DR. FERD. VYT. KAUNAS
BENDROJI MEDICINA
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7; šeštadieniais pagal susitarimą.

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago — 476-2112
Val. pagal susitarimą. Pirm., treč., ketv. 9 iki 6 val. Šeštad. 9 iki 1 val.

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra visiems prieinamos.

Sportuojantis jaunimas —

DABARTIS IR ISTORIJA

Atrodo, kad išeivijoje sunku ką nors istoriško parašyti, kai po ranka nėra bibliotekų, nėra įvairių kitų šaltinių, kai nėra net ir gyvų liudininkų. Tačiau, nepaisant to, buvo išleistos lietuviškai ir angliškai enciklopedijos, išspausdinta įvairių miestelių liečiančių monografijų, išleidžiami istoriniai veikalai. Tai labai brangus turtas, nes pavergtoj Lietuvoj visa tai arba neleidžiama, arba klastojama.

Kaip kiekvienas specialistas, ne paisant, ar tai būtų istorikas, literatas, meno ar mokslo žmogus, turi susipažinti su tos savo labiau mėgiamos specialybės istorija ir dažnai jis parankėje laiko tos specialybės knygas ar kito pobūdžio šaltinius, kad, kokį nors darbą rašant, būtų lengviau ir tiksliau.

Mes turime šimtus, o per ilgesnį laiką gal ir tūkstančius lietuvių sportuojančio jaunimo, tačiau jis lietuviško sporto istorijos nežinojo ir, jei norėjo žinoti, tai nebuvo kur jos ir rasti, neskaitant nelabai plačių aptarimų enciklopedijose. Todėl labai gera, kad Jonas Narbutas išleido du milžiniškus tomus knygos „Sportas nepriklausomoje Lietuvoje".

★

Visuomenininko L. Valiuko teigimu, buvęs nepriklausomos Lietuvos krepšinio rinktinės, laimėjusios Europos pirmenybes, dalyvis Fr. Lubinas nusiskundė, kad jis užkalbinęs krepšinį žaidžiančius lietuviukus ir nė vienas jų nieko nebuvo girdėjęs apie Lubiną. Ir labai suprantama. Jaunimas sportuoja ir jis nelabai turi noro, o ir nelabai laiko gilintis į buvusios savo tėvų ir senelių tėvynės sporto istoriją. Pagaliau net ir patys tėvai jau gerai nežino nė visų vardų ir net maišo datas, kada laisvos Lietuvos rinktinė pirmą ar antrą kartą laimėjo Europos krepšinio pirmenybes ir kada kiti sportininkai dalyvavo kokiose olimpiadose ir kaip ten pasireiškė. Šiuose 879 puslapių apimties tomuose „Sportas nepriklausomoje Lietuvoje" galės rasti tiek seni, tiek jauni, įvairių žinių. Tai milžiniškos apimties vieno žmogaus darbas, atsimenant, kad jis atliktas išeivijoje ir vargu jis toks galėtų pasirodyti pavergtoje Lietuvoje. Net ir pats pavadinimas jau okupantui nepatiktų. Daugelis dalykų būtų menkinami ir iškraipomi, būtų įrodoma, kad sportas Lietuvoje suklestėjo tik prie komunistinės santvarkos.

Šiuose tomuose, kurie yra iliustruoti, ne vienas ras įvairių žinių, tiesiog daugeliui, net ir ne sportininkui, įdomių faktų, nuostabiai reikšmingų detalių. Savo įvade autorius primena, kad okupuotos Lietuvos leidiniuose „vengiama minėti buvusios nepriklausomos Lietuvos sporto organizacijas ir buvęs sportinis gyvenimas klastojamas". Tokio klastojimo pavyzdžiu autorius nurodo Vilniuje 1971 m. išleistą leidinį „Lietuvos krepšinis".

★

Autorius taip pat įvade prisipažįsta, kad jis negalėjęs išvengti kai kurių netikslumų: „Tai atsitiko vien tik dėl to, kad šaltiniai, kuriais rašant teko vadovautis, buvo nepilni ir kartais su gana didelėm spragom. Taip pat pasitaikys knygoj duotos žinios visiškai nesutinkančios su esančiomis „Lietuvių Enciklopedijoje", atskiruose leidiniuose ar leidinėliuose, kur autoriai, rašydami apie sportinį gyvenimą nepriklausomoj Lietuvoj ir neturėdami reikiamų duomenų, nesąmoningai įvėlė klaidų".

Spaudoje jau buvo priekaištų ir pačiam knygos autoriui, kad jis netiksliai informavęs apie Lietuvos boksą. Tuo reikalu „Tėv. Žiburiuose" rašė Rud. Mironas, buvęs Lietuvos bokso meisteris savo svoryje, tačiau jam knygos autorius tame pat laikraštyje įrodo, kad ir buvusio meisterio patislinimai ne visai tikslūs. Tai rodo, kad, nors ir netolima praeitis, jau sukelia įvairių ginčų, o kas dar bus toliau. Taigi pačiu laiku išėjo ši Narbuto knyga, stebinanti, kiek daug autorius turėjo surinkti medžiagos, ją apvaldyti ir savo lėšomis išleisti.

Mūsų jaunieji sportininkai gal nelabai domėsis šia knyga, kaip ir iš viso istorija. Toks jau jaunimas, jis žiūri, kas yra dabar, tačiau tiek jaunesni, tiek vyresni buvę ir dabartiniai sportininkai turėtų šiais tomais susidomėti. Tai yra kiekvienam sportuojančiam, o ir ne sportuojančiam gana įdomi istorija. Jaunuolis, kad ir nelabai gerai vartodamas kalbą, galės susipažinti su savo tėvų tėvynės sporto raida, knygoje apstu nuotraukų ir skaičių. Tiesa, kai kurie skaičiai gal atrodys net neįtikėtini ir nuvils. Juk šiandien, kada krepšinyje per rungtynes įmetama per šimtą krepšių, Lietuva Italiją nugalėjo tik 23-21 skirtumu, bet ir tai bus įdomu. Kiekvienas sportininkas turėtų susipažinti su šia knyga, su sporto enciklopedija.

Įvairiomis progomis įteikiama sportininkams žymenys, būtų gera, kad sportininkams vietoj standartinių statulėlių ar ir priedo prie jų, būtų pridėta ir šis sportinis dvitomis, nes tai būtų naudinga ir patriotiška.

★

Nors mes išeivijoje neturime daugelio mums reikalingų vienam ar kitam darbui bibliotekų ir kitų šaltinių, bet turėdami laisvę galim nemažai pasiekti, ypač kai atsiranda užsispyrėlių ir idealistų, nusimanančių ir turinčių patyrimo savo darbe, kaip šiuo atveju šios sportinės istorijos autorius. Galimas daiktas, kad bus klaidų, kad bus ir nepatenkintų, kai kas per daug pabrėžiamas, o kai kas mažai iškeliamas, bet šiaip ar taip tai jau yra veikalas, kurį galima skaityti .Tai jau yra bazė visiems pataisymams, papildymams ir pokalbiams.

Autorius knygos paskutiniais sakiniais teigia: „Kiekvienais metais sportuojančio jaunimo skaičius augo, visų sporto šakų pasekmės gerėjo. Tai, kas buvo pasiekta per tą trumpą nepriklausomos Lietuvos laikotarpį sportiniame gyvenime, mes lietuviai, kur bebūtume, galime tik didžiuotis tuo laikotarpiu ir jį su malonumu prisiminti, nes tai buvo garbingas nepriklausomos Lietuvos kultūrinio gyvenimo laikotarpis". Tenka su tuo sutikti, todėl ir reikia, kad su šiuo veikalu susipažintų mūsų jaunieji ir vyresnieji sportininkai, sporto ir tėvynės mylėtojai.

Al. B.

Spaudoje ir gyvenime

ŽMONĖS IR JŲ DARBAI

Pagal vieną Vak. Vokietijos spaudos agentūros DPA klausimų lapą paaiškėjo, kad vis didesnis skaičius vokiečių savo nedidelę buto kvadratūrą užleidžią ne vien šunims ir katėms, bet ir pitonams bei chamelionams. Taip Hanoveryje vienas 50 metų amžiaus vokietis buvo sau bepalikęs tik pusę kambario. Keturis savo buto kambarius jis buvo užleidęs smaugliams, rupūžėms, driežams, pelėms, 100 svirpliams, 20 akvariumams ir dviem šunims, kurie savo šeimininkui padėdavo ir vėl surasti pabėgusius draugus.

Miuncheno gyvulių apsaugos draugija tokį palinkimą egzotiniams gyviams pasmerkė kaipo gyvių kankinimą ir žaidimą ugnimi. Tokios pat nuomonės buvo ir Stutgarto vietos valdžia, kai ji liepė tris juodas panteras iškraustyti iš netinkamos žvėrims laikyti pražūties. Tuose namuose buvo ir vaikų prieglauda. Policijai teko įsimaišyti ir kai vienas žvėrių mylėtojas Manheimo parke paleido savo du pitonus ir kai Hanoveryje vienas pagyrūnas su dideliu smaugliu pradėjo slampinėti miesto gatvėmis.

Vienas Slezvigo — Holšteino pilietis savo pitoną nunešė ir paliko miške. Šis vargšas šliaužlys dabar bendrauja su tūkstančiais šunų ir kačių, kurie kasmet žmonių pametami ir paliekami savo likimui. Ypač tokių bedalių gyvulių padaugėja per atostogų laikotarpį, kai jų šeimininkai išvyksta iš namų.

Bet yra ir kitų priežasčių. Gyvulių išlaikymas pasidarė brangus. Apskaičiuota, kad per 1978 m. Vakarų Vokietijos gyvulių mylėtojai savo draugams vien maistui išleido apie 12 milijardų belgiškų frankų, o kur kitos tų gyvulių įsigijimo bei išleikymo išlaidos. Statistikos žiniomis, Vakarų Vokietijojoje 13 iš 100 šeimų laiko narvelyje paukštelius, 9 iš 100 šeimų laiko savo bute šunis ir kates. Europos šalių vidurkis tačiau yra 20 šunų ir 18 kačių per 100 šeimų.

A. T.

NEPATENKINTŲJŲ SROVĖS SENOJOJ RUSIJOJ

Caras prisidėjo prie valstybės griovimo

GEDIMINAS GALVA

Rusijoje jau seniai prasidėjo kova dėl laisvės. Šviesuomenė bruzdėjo, žmonės buvo nepatenkinti caro priespauda, darė sukilimus, tačiau jie buvo nesėkmingi, nes tik mažą dalį visuomenės pavyko sutelkti kovai. Nepavyko ir 1825 m. gruodžio mėn. sukilimas vakarietiškoms reformoms įgyvendinti, liberališkesnei konstitucijai paskelbti. Šis sukilimas minėtinas, nes kilmingieji ir sąmoningieji karininkai, vėliau praminti dekabristais - gruodininkais, siekė ne kurio Rusijos visuomenės sluoksnio, bet visų krašto gyventojų laisvės ir teisių. Dėl nesklandžios organizacijos sukilimas nepavyko. Sukilėliai buvo žiauriai nubausti, bet jie paliko ryškius pėdsakus krašto politinių kovų istorijoje.

Dekabristų žygis darė įtakos šviesuomenei ir jos vadams, pvz. A.I. Hercenui, socialistinės minties ryškintojui, ypatingą dėmesį kreipusiam į sunkią kaimiečių padėtį Rusijoje. Jo bendraamžis M. Bakuninas, kovotojas prieš spaudą, 1862 m. reikalavęs Lietuvą ir kitus nerusiškus kraštus atskirti nuo Rusijos, iš slavofilo tapęs anarchistu ir įkūręs Tarptautinę socialistinės demokratijos sąjungą, stojęs prieš K. Markso (Marx) skelbimą socializmą.

K. Marksas šnairavo į Rusiją, nes laikė ją nepribrendusia revoliucijai, ypač komunistinei santvarkai įgyvendinti. Jo manymu, revoliuciją gali kelti tik sąmoningų darbininkų sąjūdis, o tokio sąjūdžio rusai neturėjo. Rusais jis nepasitikėjo, nes, jo žodžiais Engelsui tariant, kai rusas atšils, jo nepagausi.

Rusai, ypač pajungtos tautos, bruzdėjo, bet caro valdžia panaudojo griežtas priemones neramumų kurstytojams malšinti. Gyventojų nepasitenkinimas didėjo, bet jie be minėto karo nelemtų padarinių nebūtų drįsę laužti milžiniškos užtvankos.

Nepatenkintieji buvo susiskaldę srovėmis. Kiekviena siekė savo tikslų, kiekviena veikė savo bare, menkai tarpusavyje bendravo, nesugebėjo panaudoti visų priemonių bendram tikslui įgyvendinti. Ir studentai bruzdėjo, bet nedaugelis ieškojo ryšio su beraščiais darbininkais, ypaš kaimiečiais, kurie menkai tebuvo organizuoti.

1904 m. Rusijoje išryškėjo trys nepatenkintųjų srovės: socialdemokratai, narodninkai ir liberalai.

Socialistai

Artimiausios srovės buvo socialdemokratai ir narodninkai, lietuviškai vadintini liaudininkais. Abi buvo socialistinės, abi siekė visuomeninių reformų, abi spraudėsi švietimo darbo dirbti. Pirmo ji nusižiūrėjo padėti ypač miestų darbininkams, antroji skurstantiems kaimiečiams. XIX a. pabaigoje šios srovės drauge veikė vadinamuose švietimo komitetuose, vylėsi pagerinti žmonių gyvenimo sąlygas. Narodninkai dar bandė lenkti, o socialdemokratai buvo įsitikinę, kad jau reikia laužti.

Pagaliau tos gimininges srovės pradėjo nesutarti ir tarpusavyje kovoti. Socialdemokratai net gavo cenzūros pritarimą skelbti leidinius, kuriuose buvo puolami narodninkai.

Socializmo mintys jau anksčiau sklido Rusijoje. Buvęs narodninkas G. V. Plechanovas 1993 m. talkininkavo įkurti Darbo laisvinimo sąjūdį, kuris vėliau persitvarkė į socialdemokratų partiją. Jis svajojo: "Darbininkija atneš laisvę Rusijai ar tos laisvės visai nebus". Drauge su Leninu jis bendradarbiavo 1900 m. įkurtoje "Iskroje" (Kibirkštyje), pavadintoje nusižiūrėjus į Puškino eilėraštį: iš kibirkšties didysis gaisras kils. Viskas sėkmingai vyko, kol 1903 m. Londone įvykusio partijos suvažiavimo, kuriame partija suskilo į bolševikus ir menševikus dėl Lenino reikalavimo kurti revoliucinę partiją, kurios priešakyje stovėtų pasiruošę revoliucionieriai, moką va dovauti ir slaptai veikti. Plechanovo žodžiais, apsišvietęs, bet kampuoto būdo Leninas buvo priverstas pasitraukti iš "Iskros" redaktoriaus pareigų. 1904 m. Rusijoje veikė dvi socialistinės partijos - Lenino vadovaujami bolševikai ir Martovo rikiuojami menševikai. Jos, sakoma, turėjusios 5 milijonus narių, tačiau neramumų metu neatliko ryškesnio vaidmens. Darbininkai streikavo, kartais ir ginklą panaudojo, bet tikslo nepasiekė, carinės santvarkos nesugriovė.

Liaudininkai

Iš sąjūdžių "V narod" ir "Narodnaja Volia" atsirado narodninkai. Pradžioje jie ypatingą dėmesį kreipė į švietimą ir ūkinius reikalus, nes politiniai klausimai tebuvo liečiami, kai jų nebuvo galima aplenkti.

Narodninkų veikla pasireiškė XIX a. antroje pusėje, bet dėl jų suskilimo nepasižymėjo ypatinga sėkme. Jie nepateisino vilčių ir 1905 m., nes neišmanė kaip padėti vargstantiems kaimiečiams

1901 m. narodninkai įkūrė socialistų revoliucionierių partiją, kurios sekančiais metais paskelbtoje programoje randame šiuos tikslus: siekti socialistinio idealo, išlaisvinti kaimiečius iš kapitalistinės priespaudos ir įgyvendinti žemės ūkio gamybos suvisuomeninimą. Partijos nariai, vadinami eserais, atsisakė ir narodninkų taktikos. Pirmiausia jie siekė politinio kaimiečių išlaisvinimo, o svarbiausius ūkinius reikalus teužsiminė propagandoje ir paliko ateičiai. Politinėje kovoje jie žudė svarbiausius veikėjus, galvodami kaimietiškai: nukirsk stulpus, o tvora pati sugirus. Jie kirto stulpus: didįjį kung. Sergijų, Plehvą, Sipiaginą nužudė, mažesnius stulpelius sunaikino, bet tvora vis negriuvo.

Ir eserai buvo suskilę. Vieni nepritarė kai kuriems tikslams, kiti - žudymamas. Partija buvo gausi, bet dėl nedrausmingumo ir nesusigaudymo apie politinę veiklą neatliko svaraus vaidmens tai neramiaisiais metais.

Liberalai

Trečioji srovė - liberalai buvo labiausiai praskydę. Juk buvo kairesniųjų, į socializmą linkusių, pusiau konservatyvių ir visai konservatyviškai nusiteikusių liberalų. Liberališkame sąjūdyje tilpo slavofilai ir jų priešai zapadninkai — vakariečiai, piršę Rusijai Vakarų Europos minties naujoves. Šias visas linkmes buvo sunku po vienu stogu suvaryti. Didesne praktiška veikla pasižymėjo konservatyvūs liberalai, dirbę savivaldybinėse žemietijose (zemstvose).

Žemietijos buvo sukurtos 1864 m. centrinėse Rusijos gubernijose. Jos neveikė Lietuvoje, Lenkijoje ir net Gudijoje, vėliau vadinamoje Baltarusijoje. Dvarininkai, kaimiečiai ir pasiturintys miestelėnai rinko atstovus į apskrities ir gubernijos žemietijų susirinkimus. Reikalus tvarkė išrinktos valdybos. Žemietijų pagrindinis uždavinys rūpintis vietos švietimu, sveikata, ūkiu, susisiekimu ir kitais reikalais. Jų veiklą prižiūrėjo gubernatoriai, o vidaus reikalų ministerijai jos siuntė pranešimus. Aišku, žemietijų veikla iš dalies priklausė nuo vyriausybės nusiteikimo. Netrukus tarp žemietijų ir vidaus reikalų ministerijos atsirado trintis. Ji ėmė didėti, kai žemietijų vadovai pradėjo svarstyti pasitarimuose ne tik grynai savivaldybinius reikalus, bet liesti ir politinius klausimus.

D.N. Šipovo, Maskvos žemietijos veikėjo, platesnės veiklos užmojis 1894 m. sulaukė vyriausybės atkirčio. 1901 m. žemietijų veikla jau buvo susiaurinta. Šis žygis netrukus sukėlė žemietijų veikėjų pasipriešinimą. Jie ėmė reikalauti piliečiams platesnių teisių ir konstitucinės reformos. Taip atsirado konstitucinis sąjūdis. Jis būtų turėjęs krašte menkos įtakos, jei užsienyje, Stuttgarte, vėliau Paryžiuje, leidžiamas laikraštis "Osvoboždenije" nebūtų sklidęs išsilaisvinimo minties ir 1903 m. pastūmėjęs steigti slaptus "Sojus Osvoboždenije" (Išlaisvinimo sąjungos) ratelius.

Konservatyvus liberalas Šipovas 1904 m. lapkričio mėn. sukvietė žemietijų veikėjų suvažiavimą, kuriame nutarta reikalauti sąžinės, tikėjimo, spaudos, kalbos ir susirinkimų laisvės. Visi piliečiai turi būti teisiškai lygūs. Piliečio suėmimas ar baudimas gali būti daromas tik įstatymuose numatyta tvarka. Žemietijų veikla turi būti sustiprinta. Tautos išrinktieji atstovai turi rasti glaudesnį bendradarbiavimą su imperijos valdžia.

Žemietijų veikėjų suvažiavimo nutarimai rado atgarsį visuomenėje, profesinėse organizacijose ir net diduomenėje. Caras piktinosi nutarimais, svyravo, tačiau, taktytydamasis prie viešosios nuomonės, paskelbė nesvarbių reformų. Carienė Aleksandra skatino carą nedaryti jokių nuolaidų, kurios siaurintų jo valdžią. Vėliau vyriausybė paskelbė carui pritarus, kad žemietijų nutarimai kelia sąmyšį visuomenėje, valstybėje ir tarnauja krašto priešams.

1904 m. visos nepatenkintųjų srovės bruzdėjo. Krašte vyravo įniršis, nepasitenkinimas ir nusivylimas. Augo įtampa, bet upės srovė dar nebuvo išėjusi iš krantų. Tebuvo tik atsargus nepatenkintųjų jėgų bandymas prieš pat audrą. Ar audra būtų įsisiūbavusi, jei vyriausybė nebūtų pakursčiusi daryti nekaltų darbininkų kraujo praliejimą. Ji buvo neišvengiama, bet galėjo būti žymiai švelnesnė.

Daugiau vakarietiškais papročiais kaip komunistinėmis idėjomis domisi Sovietų jaunimas. Vienoje kavinėje Maskvoje

— **Jeigu norite sužinoti, kuria kalba kalbėjo jūsų protėviai, vykite į Lietuvą ir pasiklausykite, kaip kalba lietuvis kaimietis.**

Prof. Antoine Meillet
(College de France)

GRUMTYNĖS SU LEMTIMI

JONAS MATONIS

73

PASITRAUKIMAS IŠ LIETUVOS

Artėjant prie Kauno bolševikų ordoms, Valgio b-vės vadovybės buvo organizuojamas pasitraukimas su b-vės sunkvežimiais, bet pasitraukimui skirtą dieną iš vakaro dingo sunkvežimiai su šoferiais. — patys šoferiai su mašinomis pabėgo. Likę be transporto priemonių ir negalint ilgiau laukti, 1944 m. liepos 8 d. teko paskubomis trauktis pėsčiomis. Laimei geras mūsų kaimynas jau turėjo iš kaimo gavęs vežimą su arkliu ir su žmona pasitraukdamas priėmė į vežimą bent laikinai mūsų jauniausiąjį 4 metų sūnelį ir nedidoką lagaminą su reikalingiausiais vaikams daiktais; žmona su vienu mūsų paauglių sūneliu ir kitomis kaiminkomis pasileido į kelionę pėsčiomis; aš su vyriausiuoju 16-mečiu pasileidome dviračiais. Žmona dviračiu niekad nebuvo važiavusi.

Pasitraukiant buvo tikima, kad Vakarų valstybės ir JAV greit stos prieš bolševikus. Visi mes traukėmės tik į Suvalkiją, laikinai, — kol iš okupuotos Lietuvos dalies bolševikai pasitrauks, prieš juos išstojus Vakarų sąjungininkams. Apie savaitę laiko išlaukę Vilkaviškio apylinkėse, kol bolševikai pradėjo keltis per Nemuną, turėjome skubiai trauktis į Vokietiją.

Didelėmis pastangomis ir už didelę kainą įsigijau kumelaitę ir vienkinkį vežimėlį tik žmonai su dviem vaikais; pats su vyriausiuoju sūnumi dviračiais peržengėme Vokietijos sieną niekam nekliudant. Kartu panašiai traukėsi ir kiti pažįstami ir nepažįstami žmonės. Savaitę pabuvę Suvalkijoj ir nieko neišgirdę apie teikiamą Lietuvai pagelbą iš Vakarų sąjungininkų, pradėjome aiškiau suprasti, kad tos pagelbos laukimas yra niekuo nepagrįstas mitas.

Prisimenu tą liūdną sienos peržengimo momentą. Veduosi savo dviratį leidžiantis keliu nuo kalnelio; čia pat žmona su jaunuoliais ubagiškame vežimėlyje ir sūnus su dviračiu. Pakalnėje upelis, už kurio kitoje pusėje jau Vokietija. Tuo momentu koks tai nepaprastas nujautimas taip suspaudė širdį, kad nejučiomis prasiveržė iš akių ašaros. Atrodė, kad kas tai kuždа į ausį:

— Jūs daugiau jau savo krašto, savo namų, savo tėvų namų, savo artimųjų ir savo tėvynės nebematysite; amžiams paliekate tuos laukus, tuos miškus, kur maži bėgiojot; paliekate savo kietu darbu užgyventą gūžtą.

Atsimenu, kad nuo mažens jau buvau užsigrūdinęs neverkti, kad ir didžiausių susigraudinimų atvejais. O tuo metu, nusileisdamas nuo kalnelio su ašarotomis akimis mintyse kartojau:

Sudie laukai, sudie miškai,
Sudie gimtieji nameliai.
Nors teko vargti daugel dienelių,
Bet vargti padėjo kietieji darbeliai.
O kur dabar dėsies? Ką veiksi? Sielosies!
Nežinodamas: nei kodėl, nei už ką...

Pakeliavę prūsų keliais iki vėlyvo vakaro, Vokietijoj organizavome pirmąjį nakties poilsį lauko kelio topų alėjoj. Topų ošimui nuo vėjo pritarė rytuose artilerijos ir bombų kanonada.

Topų alėjoj nevisai ramiai pernakvoję ir gavę pas prūsus šio to užkąsti, trejeto šeimų gurguolė leidomės į tolimesnę kelionę vakarų link. Priartėję prie Vislos gavome iš vietinės valdžios sprendimą kelionę gurguole nutraukti, nes, girdi, kelsime vokiečių tarpe artėjančio fronto paniką. Atėmė iš mūsų vežimus, arklius ir nurodė tolimesnę kelionę tęsti keleiviniais traukiniais. Už atimtą "turtą" išdavė šiokius tokius kvitelius ir net patys valdžios atstovai išrūpino mums traukinio bilietus iki Čekoslovakijos miesto Brno, mus nuramindami, kad ši kelionės kryptis bus pati saugiausia nuo priešo aviacijos. Trijų parų vargingos slinkties per Čekoslovakiją pasiekėme Austriją ir atsidūrėme josios sostinėje Vienoje. Čia, kas ant betoninių suolų, kas ant grindų per naktį gavome daug patogiau, ne kad perkimštuose traukiniuose, pamiegoti; rytą geležinkelio stoties policijos pagelba, taip pat traukiniu, mus ir kitus pabėgėlius nugabeno į Viener Neuštato karo pabėgėlių pereinamą lagerį. Šiame lageryje radome daugiau lietuvių pabėgėlių irgi panašiu būdu atkeliavusių anksčiau. Viener Neuštato pereinamoje stovyklo je prabuvome keletą dienų, gaudami net šiokio tokio, nevisai aiškios kilmės, viralo pavalgyti. Nors maistas buvo nevisai priimtinas, bet mums, keletą dienų išbadėjusiems, buvo visai patenkinamas; tik mūsų keturmetis Kaziukas pareiškė:

— Duokit man ko nors geresnio, — aš dar permažas valgyti tokią sriubą...

Austrijoj veikė vokiečių nustatyta tvarka, ir mus, toj stovykloj ilgai nelaikydami, paskirstė po visą apylinkę kitose stovyklose arba fabrikuose įvairiems darbams su teise gauti kambarį, ar kokia prieglaudą pas vietinius žmones apsigyventi.

(Bus daugiau)

IŠLEIDŽIAMAS VILNIAUS UNIVERSITETO SUKAKTUVINIS MEDALIS

PAULIUS JURKUS

New Yorke gyvenąs skulptorius Vytautas Kašuba sukūrė Vilniaus Universiteto 400 metų sukakties medalį. Medalio iniciatoriai ir leidėjai — Akademinio skautų sąjūdžio, Filisterių Skautų Sąjungos Los Angeles skyrius. Jie sumanė tokį medalį išleisti, jie ir pasitelkė žymų skulptorių, medalių specialistą Vytautą Kašubą.

Paruošiamieji darbai

Vytautas Kašuba prie savo darbų prieina su precizija ir atsargumu. Pirma surenka medžiagą, klausimą išstudijuoja, paskui pradeda komponuoti, suvesti į visumą pagal epochos stilinius reikalavimus.

Apie Vilniaus universitetą yra nemaža literatūros, nemaža architektūros pavyzdžių. Daugiau darbo pareikalavo antroji medalio pusė — Universiteto antspaudas. Ten eilė herbų. Visus reikėjo atskirai studijuoti, elementus per naują suvesti. Daug studijų pareikalavo Vytis.

Pirmoji medalio pusė

Pirmoje medalio pusėje matome Vilniaus Universiteto pastatų grupę. Viršuje įrašyta 1579 — 1979, apačioje — Vilniaus Universitetas.

Kairėje apačioje matome du observatorijos bokštelius. Už jų — biblioteka su bokšto laikrodžiu. Ties viduriu — Šv. Jono bažnyčios fasado viršutinė dalis. Dešinėje viena iš seniausių Universiteto sienų, paremta kontraforsais. Tai architekto Stuokos — Gucevičiaus kiemo dalis.

Centre — atraminės arkos, vedančios į poeto Sarbevijaus kiemą.

Pačiame pirmame plane — sienos fragmentas iš Simano Daukanto kiemo.

Kiemai charakteringi Vilniaus Universitetui. Pagrinde ir paimtas kiemų išdėstymas.

Elementų simbolika

Du bokšteliai reprezentuoja astronomijos — erdvės mokslus, drauge ir žmogaus tolimus siekimus. Laikrodis pabrėžia laiko tekėjimą ir įvykių raidą. Biblioteka —tai žmogaus surinktų žinių lobynas. Bažnyčia — tikėjimo simbolis, arkos apačioje rodo kelią į tikėjimą ir mokslą, kurie gilina žmogaus ir pasaulio pažinimą. Varpinė — tai kvieslys prie darbo, prie mokslo, prie maldos. Kontraforsais paremta siena — tai mokslai, kurie remia žmogaus gyvenimą.

Priekyje įvestas Simano Daukanto kiemo sienos fragmentas, — Daukantas — mūsų tautinio atgimimo pradininkas.

Antroji medalio pusė

Esminis elementų išdėstymas paimtas iš seniausio Vilniaus Universiteto antspaudo.

Centre matome Vytį. Čia panaudotas Zigmanto Augusto monetose iškaltas Vytis.

Viršuje centre popiežiaus Grigaliaus XIII herbas. Toliau matome visą eilę herbų: Stepono Batoro, Universiteto steigėjo, Stanislovo Augusto, Sapiegų, vysku po Valerijono Protasevičiaus (jis pakvietė į Vilnių jėzuitus ir padėjo įkurti akademiją), Radvilų, Zigmanto Vazos, Zigmanto Augusto.

Tai visi karaliai, didikai, kurie vienokiu ar kitokiu būdu rėmė Universitetą.

Aplinkui lotyniškai įrašyta: Universitas Lithuaniae Vilnensis. A. D. MDLXXIX.

Darbo technika

Vytautas Kašuba iš medalių kalyklos gavo paruoštus apskritimus, lyg kokias lėkštes. Ant jų tam tikrame aukštyje reikia viską padaryti iš gipso. Negali būti nei aukštesnis, nei žemesnis. Giluma yra labai maža, ir toje gilumoje reikia sukurti reljefą, perspektyvą.

Darbas labai detalus, reikia žiūrėti per didinamuosius stiklus, kiekvieną kampą iškrapštyti, iššlifuoti.

V. Kašubos atliktas darbas labai švarus ir kruopštus, kiekviena detalė atbaigta, subalansuota.

Medalių laidos

Medaliai bus išleisti šį rudenį. Jų bus bent kelios laidos.

Bronzinis 70 mm medalis, su plastikine dėžute — 15 dol.

Sidabrinis 44 mm, su juvelyrine dėžute — 30 dol.

Paauksuotas 24 karatų aukso, 44 mm pagrinde sterlingo sidabras su juvelyrine dėžute — 40 dol.

Bus išleistas ir gryno aukso 14 karatų aukso medalis. Jo kaina apie 370 dol. (Kaina priklausys nuo aukso kainos jo rinkoje. Juos reikia atskirai užsisakyti).

Medaliai bus platinami per spaudą, lietuviškose kolonijose. Jų platinimą tvarko: Miss A. Venskus, 603 14 Street, Santa Monica, Calif. 90402.

Jai rašyti visais medalio užsakymo reikalais.

Vilniaus universiteto medalio pirmoji pusė

Vilniaus universiteto medalio antroji pusė

Skulptorius Vytautas Kašuba gamina Vilniaus universiteto 400 metų sukaktuvinį medalį

AR JAU TURITE ĮSIGIJĘ ŠIAS PLOKŠTELES?

VAIDILŲ KANKLĖS	Lietuvių Tautinio Meno Ansamblis "Ciurlionis"
GROJAME JUMS	Įgrojo L.S.T. Korp! Neo-Lithuania orkestras, vadovaujamas Algirdo Modestavičiaus. Įdainavo Arūnas Gasparaitis.
SU ŠOKIU IR DAINA	Įgrojo L.S.T. Korp! Neo-Lithuania orkestras.
KALNUOS DAINUOJA	Kvintetas "BALTIJA" ir L.S.T. Korp! Neo-Lithuania orkestras.
KOKIAIS KELIAIS AŠ KELIAUSIU	Įdainavo "BALTIJA" vyrų kvintetas.
VIOLETA	Dainuoja Violeta Rakauskaitė, Raganėlė, Tėviškės vėjas, Sugrįšk, ilgesy ir kitos.
DAINOS IR ARIJOS	Virgilijus Noreika. Prie piano Zaneta Noreikienė.

Kiekviena plokštelė kainuoja $6.00

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629. Užsakant pridėti 50 centų už kiekvieną plokštelę persiuntimui. Illinois gyventojai taipgi moka 5% mokesčių.

Užsakymams į Kanadą reikia pridėti $1.75 pašto išlaidoms.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

2 butai — medinis su sklepu ir garažu. Švarus, gerai prižiūrėtas. 63 — ir Troy.

2 butai — mūrinis. Įrengtas sklepas. 2 auto garažas. Avers ir 26.

Medinis namas su geležies prekių — hardware krautuve. Nebrangus.

ŠIMAITIS REALTY
Insurance — Income Tax
Notary Republic
2951 W. 63rd St., 436-7878

MISCELLANEOUS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus
NEDZINSKAS, 4059 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632, telef. 927-5980

A. VILIMAS MOVING
Apdraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
Tel. 376-1882 arba 376-5996

10% — 20% — 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
2208½ West 95th Street
Chicago, Illinois
Telef. GA 4-8654

M. A. ŠIMKUS
NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE
4259 So. Maplewood, tel. 254-7450
Taip pat daromi VERTIMAI. GIMINIŲ iškvietimai, pildomi PILIETYBĖS PRAŠYMAI ir kitokie blankai

PLUMBING
Licensed, bonded, insured.
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Galite kreiptis nuo 7 iki 8 val. ryto arba po 5 val. vakaro.
SERAPINAS — 636-2960

MOVING
SERĖNAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
Tel. — WA 5-8063

Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.
COSMOS PARCELS EXPRESS
2501 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Telef. — 925-2737
Vytautas Valantinas

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir Paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai
Pardavimas ir Taisymas
MIGLINAS TV
2346 W. 69th St., telef. 776-1486

VALOME KILIMUS IR BALDUS
Plaunam ir vaškuojame visų rūšių grindis.
J. BUBNYS — Tel. RE 7-5163

Lietuvos atsiminimai
Radijo Valanda jau 38 metus tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams!
Kas šeštadienį nuo 4 iki 5 val. popiet iš WEVD Stoties New Yorke 1330 kil., AM ir nuo 7 iki 8 val vak. 97.9 meg. FM.
Direkt. Dr. Jokūbas J. Stukas
1467 Force Drive
Mountainside, N. J. 07092
Tel. 232-5565 (code) 201
Kviečiame taip pat klausytis Lietuviškų kultūrinių valandų anglų kalba iš Seton Hall Universiteto radijo stoties (New Jersey WSOU, 89.5 meg. FM) Pirmad. 7:30 - 8:30 val. vakaro. (Vadovauja prof. J. Stukas)

REAL ESTATE

MARQUETTE PARKO APYL.
Savininkas parduoda 3-jų miegamų namą su dviem uždarais porčiais 12 x 20 p. Namas 2-jų aukštų ant 50 p. sklypo. "Cyclone" tvora. 2 maš. garažas ir "carport". Name visur kilimai. Užuolaidos. Skambint po 6 val. vak.
Tel. — 636-8265

BEVERLY SHORES — WELLS ST
Naujas mūr. namas. 3 miegami, didelis salionas (14 x 24), valgomasis, virtuvė, 2 balkonai, 2 prausyklos, židinys. 1 akro sklypas. $85,000.
219 — 872-2578

Pajamų Gamintojas
Kam mokėti nuomą? — Geriau rinkite!
Gyvenkite puikiame liuksusiniame 4 butų po 2 miegamus name gražiajame La Grange priemiestyje. Apačioj gražus poilsio kamb. su židiniu. Vieta pastatyti 8 automobilius. Dėl daugiau informacijų prašome kreiptis telefonu į
GERI ZENKUS — 749-2060
Bud Connerty Realty
6900 West Cermak Road
Berwyn, Illinois

DAR NE VĖLU
Palikimas. Modernus, apie 20 metų, 2-jų butų mūro namas ir mūro garažas. Įrengtas beismentas. Prašau teirautis ir paduoti savo telef. apžiūrėjimui iš anksto. Viliuojanti kaina.

Tuščias sklypas. Tinka naujai statybai Marquette Parke.

Labai švarus 2-jų butų namas ir garažas. Elektrinės durys. Atskiri gazo šildymai. Brighton Parke. $37,000.00.

2-jų aukštų mūro namas ir 2 auto garažas. Apie $6000.00 pajamų. Naujas stogas ir gazu šildymas. Apsauga nuo potvynio. Alum. langai. Galite pirkti už $41,800.00.

Valdis Real Estate
2625 West 71st Street
Tel. 737-7200 ar 737-8534

Namai Chicagoje ir priemiesčiuose
70 ir Maplewood. 2 aukštų 3-jų butų mūr. pajamų namas. Taip pat galimos pajamos rūsy. 2 maš. garažas. Nebrangus.

72 ir Mozart. Liuksusinis 2-jų butų po 2 miegamus mūro namas. Įrengtas rūsys. Pamatykite šiandien.

43 ir Washtenaw. 2-jų butų mūr. po 2 miegamus. 3-jų kamb. butas sklepe. $49.500.

Bridgeporte — puikus investavimas. 7 butų mūro namas. Pilnas rūsys. Nuomininkai patys apsišildo. $17,500 metinių pajamų. Kaina $54,000.

59 ir Mozart. Iš naujesnių 8 butų gerai prižiūrėtas mūras. Pirkėjui 3 miegamų butas. Dėl informacijos skambinkit mums.

67 ir Pulaski. Naujas 3-jų miegamų bungalow. Sklepas, garažas. Pamatykite šiandien.

Oak Lawn, į vakarus nuo Cicero Liuksusinis 3 miegamų. "tri-level". Pamatykite šiandien.

Budraitis Realty Co.
4243 W. 63rd Street
Tel. — 767-0600

Mes turime kompiuterį ir esame nariu M.L.S., kas palengvina pardavimą bei pirkimą.

Taverna ir 4 kamb. mūrinis. Į rytus nuo California Ave ir 71-os g-vės. Nuženminta kaina. $45,000.00.

1½ aukšto mūrinis. 6 kamb., 37 p. sklypas. Arti 69 ir Fairfield. Tik $34,900.00.

5 butų mūrinis. 19 metų senumo. Garažas. Savininkas išvyksta iš miesto. Arti 72-os ir California. Duokit pasiūlymą.

BUTŲ NUOMAVIMAS
Namų pirkimas — Pardavimas Valdymas
Draudimai — Income Tax Notariatas — Vertimai
BELL REALTY
J. BACEVIČIUS
6455 S. Kedzie Av. — 778-2233

Biznieriams apsimoka skelbtis "Drauge".

HELP WANTED — VYRAI

MACHINIST
Able to set-up own runs on lathes & mills from prints. Fully Paid hospitalization. Good starting rates. Apply in person or phone.
GEAREX, INC.
7100 N. Lehigh St. 763-8200

Dock/Warehouse Personnel
High school graduate for shipping, receiving, order pulling. Must speak English. Apply
NOON HOUR FOOD PRODUCTS
660 W. Randolph

FACTORY MACHINIST
Sr. citizen Welcome. Part Time. We need your machine exp. to make tooling & fixtures in our shop. 3-5 hrs. per day .Flexible schedule Call Mr. Pahuski at 585-0810 9-11 a.m.

HELP WANTED — MOTERYS

LARGE SALES OFFICE
IN SCHAUMBURG
Looking for experienced
Switchboard Operator
For interview call: 576-7174
MOTOROLA SEMICONDUCTOR PRODUCTS

SEWING MACHINE OPERATOR
Experienced in industrial sewing, to sew leather seat covers. Vicinity Dundee and 83.
NU-TREND CORPORATION
444 Mercantile Court
Wheeling, Illinois 459-1444

BINDERY HELP
(2nd & 3rd Shift Openings)
We are a growing computer service co. & need exp'd. bindery help — supervisors, operators, feeders & catchers. Good pay & benefits. Steady work. Hillside location.
Call Chuck Jackson 449-2800

Wanted CLEANING WOMAN
5 days a week in Beverly
Call 445-7567

SEWING MACHINE OPERATORS
For double needle & binding machines. Experience required. 4 day 40 hour work week. Some part time positions available. Apply CONPAK INC.
1920 N. Ruby St., Melrose Park
345-1890

NORI PIRKTI

PIRKSIU SENAS IR NAUJAS AUKSO BRANGENYBES.
Deimantus, brangakmenius, auksinius kišeninius laikrodėlius ir "jade" sios kainos.
Skambint 236-9636 arba 891-3334

Ieškau pirkt senus medinius baldus gamintus prieš 1930 m.: Komodas, stalus, kedro skrynias, kėdes ir "Oriental" kilimą už prieinamas kainas. Tel. 312-891-3334

DĖMESIO!

PACKAGE EXPRESS AGENCY
MARIJA NOREIKIENĖ
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Labai pageidaujamos geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sandėlių.
2608 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629.
TEL. — WA 5-2787

VIZITINIŲ KORTELIŲ REIKALU
★
Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriai jas plačiai naudoja. Bet tinka ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitines korteles.

Kreipkitės į "Draugo" administraciją visais panašiais reikalais. Būsite patenkinti mūsų patarnavimu.

Apsimoka skelbtis dien. LRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra vistems prieinamos.

Australijos lietuvių skautų, -čių dabartinė vadovybė. Sėdi (iš k.): Eglė Suchoverskienė, kun. Petras Butkus, rajono vadas Bronius Žalys, Pajauta Pulbinen. Stovi (iš k.): Jonas Zinkus, Izidorius Jonaitis, Viktoras Gaidžionis ir Balys Barkus

PARENGIMAI CHICAGOJ

Rugp. 5 d. — Visų biržėnų subuvimas Vyčių salėje ir sodelyje.

Rugp. 12 d. — Zarasiškių klubo gegužinė Vyčių daržely je.

Rugp. 15-19 d. — Lietuvos vyčių metinis seimas Radisson viešbutyje.

Rugp. 24 d. — LB Vidurio Vakarų apygardos valdybos ruošiama vakaronė Švietimo reikalams aptarti, Jaunimo centro kavinėje.

Rugp. 25 d. — Cicero liet. medžiotojų ir žuvautojų klubo metinė gegužinė šaudyklos laukuose.

Rugp. 26 d. — Šakiškių klubo gegužinė Vyčių sodelyje.

— Liet. respublikonų Illinojaus lygos metinis išvažiavimas J. Briedžio sodyboje, Lemonte.

Rugp. 31 — rugs. 7 d. — Liet. Katalikų mokslo akademijos suvažiavimas ir Vilniaus u-to 400 metų sukakties minėjimas Jaunimo centre.

Rugs. 1-3 d. Korp! Neo-Lithuania suvažiavimas Tabos farmoje, Sodus, Mich.

Rugsėjo 6-9 d. — Santaros - Šviesos suvažiavimas Tabor farmoje, Sodus, Mich.

Rugsėjo 9 d. — Tautos šventės minėjimas,ruošiamas Liet. Bendruomenės apylinkės Šv. Antano parap. salėje.

— LB Lemonto apylinkės gegužinė Umbrasų ūkyje.

— D. L. K. Vytauto 550 metų mirties sukakties minėjimas šaulių salėje, ruošiamas Vytauto D. šaulių rinktinės.

Rugsėjo 15-16 d. — Vytauto D. Šaulių rinktinės 25 m. sukakties minėjimas Šaulių namuose.

Rugsėjo 18 d. — Vargonininkų bei muzikų seimas Jaunimo centre.

Rugs. 21 d. — LB Vidurio Vakarų apygardos vakaronė LB IX Tarybos reikalams aptarti, Jaunimo centro kavinėje.

Rugsėjo 22 d. — "Draugo" dienraščio balius Jaunimo centre.

Rugsėjo 28 d. — Madų paroda, ruošiama Putnamo seselių rėmėjų Jaunimo centre.

Rugsėjo 28—spalio 7 d. — Dail. Eleonoros Marčiulionienės kūrinių paroda Čiurlio nio galerijoje, Jaunimo centre.

Rugs. 30 d. Liet. enciklopedijų pristatymas. Liet. taut. namuose, ruošiamas korp! Neo-Lithuania, Chicagos skyriaus.

Spalio 6 d. — Lietuvos Dukterų dr-jos rudens balius Jaunimo centre.

— Liet. fondo rudens vajaus banketas Marriot viešbutyje.

— Zarasiškių klubo rudens balius Vyčių salėje.

Spalio 7 d. — Solistės G. Čapkauskienės koncertas Jaunimo centre.

— Vilniaus dienos minėjimas Jaunimo centre, ruošiamas Vilniaus krašto liet. s-gos Chicagos skyriaus.

Spalio 12 d. — Vakaronė su rašyt. N. Jankute - Užubaliene Jaunimo centro kavinėje, ruošiama LSS Seserijos vadijos.

Spalio 12—20 d. — Dail. Vandos Aleknienės meno paroda Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre, ruošiama LSS Seserijos vadijos.

Spalio 13 d. — "Ateities" žurnalo vakaras Jaunimo centre.

— LB Brighton Parko apylinkės tradicinis rudens vakaras Aižinų svetainėje, 3800 So. California Ave.

— LB Cicero apylinkės tradicinis metinis balius Šv. Antano parap. salėje.

Spelio 14 d. — Smuikininkės Elenos Kuprevičiūtės ir pianisto Andriaus Kuprevičiaus koncertas, ruošiamas "Margučio", Jaunimo centre.

Spalio 20 d. — Rudeninis plaukiojimo sezono parengimas Šaulių namuose.

Spalio 21 d. — Aktoriaus J. Kelečiaus rečitalis Jaunimo centre.

Spalio 26 d. Skautininkų-kių Ramovės vakaronė Jaunimo c. kavinėje, tema "Pirmos kartos lietuvių vaikų intelekto ypatybės".

Spalio 27 d. — Pabaltijo tautų draugystės balius Jaunimo centre, ruošiamas LB Vidurio Vakarų apygardos.

— Marquette Parko lit. namų banketas parapijos salėje.

— Cicero jūros šaulių "Klaipėdos" kuopos tradicinis "Švyturio" balius Šaulių namuose.

Spalio 28 d. — Liet. muzikologijos archyvo koncertas Jaunimo centre.

— Šv. Kazimiero seserų rėmėjų metinė vakarienė Marijos aukšt. mokyklos patalpose.

Lapkr. 2—11 d. — Liet. fotografų darbų VIII paroda Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre.

Lapkr. 3 d. — Dariaus - Girėno lit. mokyklos vakaras Jaunimo centre.

— Amer. liet. inž. - arch. sąjungos Chicagos skyriaus metinis balius Liet. tautiniuose namuose.

— LB Lemonto apylinkės rudens balius buv. Operos salėje, Lemonte.

Lapkr. 4 d. — Marijonų bendradarbių žaidimų popietė vienuolyno svetainėje, prie "Draugo".

Lapkr. 9—18 d. — Teresės Gaidelytės dailės darbų paroda Jaunimo centre.

Lapkr. 10 d. — Chicagos aukšt. lit. mokyklos balius Jaunimo centre.

— Korp! Neo-Lithuania metinė šventė Liet. tautiniuose namuose.

Lapkr. 17 d. — Chicagos Anglijos - Britanijos klubo vakaras Jaunimo centre.

Lapkr. 18 d. — Chicagos liet. Styginio ansamblio koncertas Jaunimo centro didž. salėje.

Gruodžio 1 d. — Banketas Pasaulio Liet. Bendruomenės kultūrinei veiklai paremti. Butterfield Country Club salėje (Midwest ir Summit and 31 st.).

Gruodžio 2 d. — Jaunimo centro metinė vakarienė Jaunimo centre.

Gruodžio 16 d. — Tradicinės vilniečių kūčios Jaunimo centre.

Detroit, Michigan

(Atkelta iš 2 psl.)

JŪRŲ DIENA

Detroito jūrų šaulių „Švyturio" ir Windsoro šauliai rugpiūčio 12 d. Windsore ant St. Clair ežero kranto J.M. Kizių sodyboje, 12208 Riverside Dr., rengia jūros dieną, kurios metu, pirmininko Alfo Šukio žodžiais, melsimės, laivu po ežerą plaukiosime, maudysimės, vaišinsimės ir šiaip įvairių įdomumų turėsime. Detroito ir Windsoro lietuviai prašomi joje dalyvauti.

Mūsų kolonijose

Racine, Wis.

A. A. BRONĖ MATAITIENĖ

Birželio 28 d. mirė a. a. šaulė Bronė Simutytė — Mataitienė, priklausiusi DLK Kęstučio šaulių kuopai. Buvo gimusi 1908. XI. 26, Taline, Estijoje. Per I-ji pas. karą su tėvais pasitraukė į Rusiją, o po karo apsigyveno Rygoje. Ten baigė gimnaziją ir vėliau apsivedė su Juozu Mataičiu, kuris buvo Rygos lietuvis, dirbęs Lietuvos pasiuntinybėje.

II-jo pas. karo metu abu pasitraukė į Vokietiją, o iš ten 1949 m. atvyko į JAV ir apsigyveno Racine, Wis. Abu įsijungė į lietuvišką veiklą.

Šermenų koplyčioje su velione atsisveikino visuomenės ir šaulių vardu — Vikt. Kažemėkaitis, o Racine Lietuvių Moterų klubo vardu — St. Paukštelienė. Po gedulingų pamaldų Šv. Kazimiero bažnyčioje, sesė šaulė Bronė palydėta į Šv. Kryžiaus katalikų kapines Racine, Wis., kur palaidota šalia anksčiau mirusio vyro Juozo.

Jų kapus puošia kuklus juodo akmens paminklas, primenąs, kad čia amžinam poilsiui yra atsigulę du išeivijos lietuviai.

Tenka paminėti, kad Juozas ir Bronė Mataičiai, būdami gyvi nepriklausė Lietuvių Fondui, bet dabar paaiškėjo, kad jie sudarydami testamentą vieną trečdalį savo turto paliko Lietuvių Fondui.

Jurgis Milas

Brangiam tėveliui

A.†A. JONUI RAČKAUSKUI mirus,

mielai bendradarbei

JANINAI RACEVIČIENEI su šeima

gilią užuojautą reiškia

ŠV. KRYŽIAUS LIGONINĖS LABORATORIJA:

Seselė Julia
Dr. N. Giuliano
E. Brizgienė
D. Černiūtė
G. Gremo
V. Gilvydienė
O. Gutauskienė
H. Mazurczyk
M. Markulienė
M. Miklienė
A. Rauchienė
A. Reitnerienė
V. Rašytinienė
J. Stankūnavičienė
R. Stankūnavičiūtė
A. Smulkaitytė
H. Surkevičienė
V. Strikienė
P. Tuskenienė
V. Tumasonienė
E. Valančienė
H. Ylagan
A. Žemaitienė

A. † A. Mokyt. JONUI RAČKAUSKUI

Į Visatos KŪRĖJO amžiną ją viešnagę nuskridus, Pedagoginio Lituanistikos Instituto vardu reiškiame nuoširdžiausią užuojautą Jo ŽMONAI JANINAI, dukroms — JANINAI ir IRENAI su šeimomis, Jo sūnui, Pedagoginio Lituanistikos Instituto Rektoriui prof. dr. JONUI RAČKAUSKUI su šeima, svainei p. ALICIJAI RŪGYTEI, PLI lektorei ir visiems GIMINĖMS, pasaulyje plačiai paskli dusiems.

PEDAGOGINIO LITUANISTIKOS INSTITUTO VADOVYBĖ

Mylimai motinai ir senelei

A.†A. VANDAI DOMANSKIENEI

Lietuvoje mirus, liūdinčius sūnų VANDELINĄ su šeima, anūkus JONĄ ir RIMĄ su šeima nuoširdžiai užjaučiame liūdėdami kartu.

Stasė ir Algirdas Didžiuliai
Juzefa Urbanienė

A. † A. ALBERT J. STUKAS

Gyv. Mundelein, Illinois. Anksčiau gyv. Chicagoje, West Pullman apyl. Anksčiau buv.. savininkas Stukas Tavern.

Mirė liepos 29 d., 1979, 9:25 val. vak., sulaukęs 57 m. amžiaus.

Gimė Chicago, Illinois.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Helen (Pappa), sesuo Helen su vyru James McElligott, dukterėčios ir sūnėnai bei kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Velionis buvo sūnus a. a. Joseph ir Mary Stukų.

Priklausė Chicago South End V.F.W. Post No. 5412.

Kūnas pašarvotas Thornridge kopl., 15801 S. Cottage Grove Ave, Dolton, Ill. Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, rugp. 2 d. Iš kopl. 9:15 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Petro ir Povilo parap. bažnyčią, 12433 S. Halsted St., kurioje 10 val. įvyks ged. pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Žmona, sesuo ir kiti giminės.

Laidotuvių direktorius Pisarski — Tel. VI 1-2300.

A. A.

SIGITAS BAZILIAUSKAS

Gyveno 22715 Carrolton Rd., Southfield, Michigan.

Staigiai mirė 1979 m. liepos 31 d., sulaukęs 57 metų amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Kybartuose. Amerikoje išgyveno 30 metų.

Giliai nuliūdę liko: žmona Marija, sūnūs Sigitas ir Kęstutis, duktė Zita, motina Marija Baziliauskienė, sesuo Danutė Geldienė, brolis Vincas Bazis su šeima. Kūnas pašarvotas Harris kopyčioje, Farmington Rd.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, rugpiūčio 4 d. Gedulingos šv. Mišios bus 10 val. ryto Dievo Apvaizdos bažnyčioje. Po šv. Mišių bus nulydėtas į Holy Sepulchre kapines.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, pažįstamus ir draugus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdusi ŠEIMA

LAISVĖ TAIP PAT ĮPAREIGOJĄ

Ar mes atliekame laisvės pareigą savo tautai?

Bent vienu atžvilgiu mes galime ją nesunkiai atlikti, būtent pridėdami $5.00 įstojimo mokesčio. Jokių kitų mokesčių nereikės, išskyrus už pasirinktas knygas su trečdaliu nuolaidos.

Klubas siunčia savo nariams informacijas apie naujai išleidžiamas knygas.

Už $5.00 ar daugiau paimdami lietuviškų knygų per metus, ugdydami lietuvišką knygą,
mes galime per Lietuviškos Knygos Klubą palaikyti gyvą LAISVĄ LIETUVIŠKĄ KNYGĄ. Už tai mes gausime pasirinkti visus Klubo leidinius trečdaliu pigiau.

Rašykite prie pirmos progos:

LIETUVIŠKOS KNYGOS KLUBUI
4545 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

A.†A. ALFAI BRINKAI

mirus,

žmonai LEOKADIJAI, sūnums RAIMUNDUI su šeima ir ANDRIUI bei giminėms reiškiame užuojautą ir kartu liūdime.

Liucija ir Antanas Mažeikos

Brangiai motinai

A.†A. VANDAI DOMANSKIENEI

Lietuvoje mirus, jos sūnų VANDELINĄ su ŠEIMA, bei kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Karolina Kubilienė ir vaikai

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktoriai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago
1410 So. 50th Av., Cicero
Tel. 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNŪS

2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6672
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11029 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

APLINK MUS

× **Povilas Putrimas,** ilgametis Cicero verslininkas, Šv. Antano taupymo ir skolinimo bendrovės viceprezidentas, sulaukė gražaus amžiaus, — liepos 15 d. atšventė 85 m. sukaktį. Tą dieną jo sūnus, dukros ir žentai surengė vaišes, kuriose dalyvavo vaikai, anūkai, proanūkas ir kiti artimieji giminės. Sukaktuvininkas gerai jaučiasi ir dar darbuojasi krautuvėje. Visi pažįstami ir klientai jam linki sveikatos ir ilgiausių metų.

× **Kun. dr. Viktoras Gidžiūnas** Vilniaus universiteto minėjime Chicagoje skaitys paskaitą tema "Vilniaus universiteto Žemaičių studentų grupės narys Jurgis Pabrėža ir jo įnašas į žemaičių kultūrinį gyvenimą".

× **Juozas Gribauskas,** Šv. Antano banko vedėjas Cicero mieste, paėmė stalą į jubiliejinį "Draugo" banketą, kuris bus rugsėjo 22 d. Jaunimo centre ir atsiuntė 250 dol. čekį. Juozas Gribauskas yra visų lietuviškų reikalų nuolatinis rėmėjas, jis rūpinasi ir spaudos stiprinimu.

× **Kun. A. Sabaliauskas,** salezietis, savo 47-sias kunigystės sukaktuves paminėjo liepos 31 d. Chicagoje pas savo seserį V. Orentienę, kuri 1932 m. suruošė jam taip pat primicijas Jurbarke Lietuvoje.

× **Kun. dr. Paulius Ragažinskas,** Central, N. M., yra daugelį kartų labai dosniai paremęs savo dienraštį. Dabar vėl, atnaujindamas prenumeratą, atsiuntė 100 dolerių ir tokiu būdu labai daug prisidėjo prie leidimo išlaidų sumažinimo. Mes skelbiame jį Garbės prenumeratoriu ir už didelę paramą nuoširdžiai dėkojame.

× **Dr. Antanas Valiuškis,** Barrington, R. I., pasveikino "Draugą" 70 metų sukakties proga, atnaujino prenumeratą ir pridėjo 10 dolerių auką. Labai ačiū.

× **Kun. Domininkas Lengvinas,** Windsor, Ont., Kanadoje, siųsdamas prenumeratos mokestį atsiuntė ir 8 dolerių auką. Ačiū.

× **Vincas Trumpa** Santaros-Šviesos suvažiavime rugsėjo 6-9 d. Tabor Farmoj, Sodus, Mich., svarstys "Laisvės naštą". (pr.)

× **Zarasiškių klubas** kaip praeitais taip ir šiais metais, sutiko Balf'o piknike, kuris įvyks š. m. rugpiūčio mėn. 5 d., V. I. Jonynų sodyboje virti spurgus. Spurgų užteks ne tik valgyti vietoje, bet ir į namus parsivežti. Taip pat bus saldainių lošimas "pora lišna". Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti. (pr.)

× **Union Pier, Mi., Lietuvių Draugija** rengia rugpiūčio mėn. 4 d. (šeštadienį) 1 val. po pietų gegužinę Mišauskų sode, Lake Shore Drive 15951, Union Pier. Loterijoje bus galima išlošti už vieną centą vertingą daiktą. Gegužinėje pagros p. Ruikis akordeonu. Gegužinėje bus galima gauti pietūs ir gėrimai. Prašome narius su svečiais gausiai dalyvauti. **Valdyba** (pr.)

× **Jei SKILANDŽIŲ** tau tik reik, tuoj pas Petrą ir užeik! — INTERNATIONAL MEAT MARKET. Medžioklinės dešrelės, kumpiai, aviena, veršiena, dešros ir t. t. Užsakymus siunčiame paštu bet kur Amerikoje. **2913 West 63rd St., Chicago, Il 60629. Tel. (312) 925-6130.** sk.

CHICAGOS ŽINIOS

CHICAGOS FESTIVALIS

Penktadienį Chicagoje, Navy Pier patalpose prie ežero prasidės festivalis. Jame 14-je vietų vyks įvairiausia programa, kurią sudarys iš viso 325 pasirodymai chorų, aktorių, komediantų, orkestrų, sportininkų ir kitokių linksmintojų. Tęsis 10 dienų. Bus ir prekybos centrai, šokiai bei kitokios pramogos.

100,000 DOL. KLAIDA

Continental bankas prieš kelias savaites pranešė J. E. Wilsonui, vadinamos Tikėjimo bažnyčios dvasininkui, 2245 W. Roosevelt, Chicagoje, kad jo bažnyčios sąskaiton įdėta 100,000 dol. Wilsonas pašaukė banką, nenorėdamas tikėti, bet jam buvo pasakyta, kad tikrai kažkas deponavo tokią sumą. Palaukęs iki liepos 11 d. ir negavęs pranešimo, kad tai klaida, Wilsonas išėmė 100,000 dol. paliudytu čekiu. Palaukęs dar 12 dienų, čekį deponavo į National banką. Dabar Continental bankas pranešė, kad pinigai priklausė Greyhound. Į jo sąskaitą buvo įdėti per klaidą. Reikalauja grąžinti pinigus su palūkanomis ir 50,000 dol. pabaudos.

BEPROČIO UŽPUOLIMAI

E. Goolsby, 25 m., neseniai išleistas iš Manteno psichiatrinės ligoninės, Chicagoje, 6400 So. May, ėmė mušti du 14 m. berniukus. Kai jie įbėgo į namą ir užtrenkė duris, Goolsby ėmė daužyti į duryse buvusį langelį ir stiklu persipiovė ranką. Berniukai pašaukė gimines, kurie Goolsby nuvijo. Tada jis įpuolė į namus, 6349 S. Carpenter. G. Hawkins su keturiomis dukterimis išbėgo, bet Goolsby sulaikė penktą dukterį. Ji telefonu šaukėsi policijos. Kai Goolsby ją griebė, ši patvėrusi peilį jį lengvai sužeidė. Tada Goolsby, pagrobęs mietą iš tvoros, įpuolęs į kitus namus ruošėsi mušti moterį. Ji griebusi revolverį užpuoliką nušovė.

ATLEISTAS

Chicagos psichinės sveikatos administracinis direktorius M. Powers atleistas iš pareigų.

TRŪKSTA 500 MOKYTOJŲ

Chicagos miesto mokykloms rudenį reikės dar 500 naujų mokytojų, kurių nelengva gauti.

× **LB Lemonto apylinkės** rūpesčiu liet. šv. Mišios bus laikomos De Andreas koplyčioje, prie 127 gatvės, Lemonte, šį sekmadienį, 12:30 val. dienos metu. Po pamaldų bus kavutė.

× **B. Mickus,** Michigan City, Ind., parėmė "Draugo" leidėjų pastangas, atsiųsdamas Garbės prenumeratos mokestį. Nuoširdžiai dėkojame.

× **Vytautas Aglinskas,** Chicago, Ill., atnaujindamas prenumeratą paliko ir auką. Ačiū.

× **Ona Rudaitienė,** Pompano Beach, Floridoje, atsiuntė prenumeratos mokestį ir auką. Ačiū.

× **Minint a. a. Valės M. Jokubauskienės** ketverių metų mirties sukaktį šv. Mišios bus atnašaujamos T. Marijonų koplyčioje rugp. 4 d., 7 val. ryto. Prašome prisiminti a. a. Valę Mariją savo maldose. (pr.)

× **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Telef. **VI 7-7747.** **(sk.)**

Gen. konsulės J. Daužvardienės darbus ir gyvenimą apibūdina M. Kriauchunienė (dešinėje). Iš kairės: dr. K. Šidlauskas, D. Bobelienė, kun. A. Zakarauskas ir jubiliatė gen. kons. J. Daužvardienė. **Nuotr. V. Noreikos**

GENERALINĖS KONSULĖS PAGERBIMAS

"Didesnę savo gyvenimo dalį paskyriau Lietuvai... Esu skatinama daugiau darbuotis... A. a. Petras man davė vieną palikimą—savo darbą, ir aš apsiėmiau įvykdinti tą jo palikimą".

Tokiais trumpais žodžiais Juzė Daužvardienė, Lietuvos generalinė konsulė Chicagoje, apibrėžė savo gyvenimą bankete, praeitą sekmadienį minint jos 75 metų amžiaus sukaktį.

Martinique Grand Ballroom salėje susirinko apie 400 nuoširdžių konsulės gerbėjų palinkėti "Ilgiausių metų". Chicagos Lietuvių Moterų klubas surengė šį balių puošnioje salėje. Nors ir karštos dienos vakare susirinko atstovai iš visų Chicagos visuomeninių draugijų pagerbti Daužvardienę, kuri su vyru a. a. Petru ilgus metus ir po jo atsiskyrimo su šiuo pasauliu darbavosi ir vis toliau darbuojasi Lietuvos labui.

Leontina J. Dargienė, Chicagos Lietuvių moterų klubo pirmininkė, pasveikino susirinkusius ir pakvietė Algirdą Brazį giedoti Lietuvos ir Amerikos himnus. Švč. M. Marijos Gimimo parapijos klebonas kun. Antanas Zakarauskas abiem kalbom sukalbėjo įžangos maldas. Vakaro programos vedėja buvo Joana Oksienė.

Po vakarienės dr. K. Bobelis, Vliko pirmininkas, tarė sveikinimo žodį. Taip pat sveikino dr. K. Šidlauskas, Altos pirmininkas, Vaclovas Kleiza, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės ir jaunimo sąjungos vardu atstovaudamos taip pat V. Kamantui, dr. V. Dargis ir kt.

Marija Krauchunienė buvo iškviesta supažindinti su solenizante. Abiem kalbom ji davė chronologišką apžvalgą iš konsulės gyvenimo Worcesteryje, Mass., vedybų su konsulu dr. P. Daužvardžiu ir atvykimą į Chicagą.

Gen. konsulės visuomeniškos veiklos darbų išvardinimas buvo ilgas ir nuodugnus. Konsulų korpuse ji ilgus metus vadovavo moterų skyriui. Amerikos valdžioj ji buvo II pasaulinio karo kalbėtojų pirmininkė, pristatydindama reikalingus kalbėtojus bonų išpardavimams ir kitiems atvejams. Lietuvių tarpe ji su A. Piežiene ir Z. Šimutiene suorganizavo vienetą, kuris su daina, lietuviška muzika ir eksponatais platino Lietuvos meilę kitataučių tarpe. Jos raginimu buvo atgaivintas lietuviškų kalėdinių eglučių puošimas. Mūsų eglaitė yra Museum of Science and Indrustry jau 37 metus. Jos redaguotos maisto receptų knygos yra išleista septynios laidos. Nebuvo savaitgalio, kuriame ji ir konsulas Petras Daužvardis nedalyvavo vienur ar kitur Chicagoje.

Nė vienas Chicagos parengimas nebuvo per mažas, kad jie kviečiami nedalyvautų. Visos organizacijos jai buvo mielos ir reikalingos. M. Krauchunienė tikrai gražiai ir aiškiai nurodė jos ir a. a. konsulo didelį pasiaukojimą Lietuvos vardui kelti.

Buvo skaitomi sveikinimai nuo gubernatoriaus Thompson, apylinkės prez. Dunne ir kardinolo Cody, kuris irgi jai pasiuntė vieną iš dviejų popiežiaus duotų medalių. Kai kardinolai aplanko popiežių, jis apdovanoja dviem medaliais pažymėjimui ypatingų asmenų. Vienas jų ir generalinei konsulei.

Programos pradžiai dainavo Algirdas Brazis, jam akompanavo jo žmona Aldona. Onos Mikulskienės kanklių kvartetas atvyko iš Clevelando atlikti dalį programos, kuri susidėjo iš Alfonso Mikulskio kompozicijų. Gražios mergaitės ir jų vadovas R. Urbonas sudarė labai gražią nuotaiką klasytojų tarpe. Paskutinę programos dalį atliko Genovaitės Maluskienės paruoštos buvusios debiutantės. Debiutančių rūbais pasipuošusios mergaitės pašoko blezdingėlę ir sadutę. Debiutančių ritualas yra konsulės surašytas ir, reikia manyti, tai yra vienas iš laimingiausių jos darbų. Šokiai baigėsi įteikiant po vieną rožę konsulei. Rožių eilę lydėjo jos sūnaus Petro vaikučiai. Tai buvo nepaprastai gražus jaunimo pasirodymas. Vladas Tenslingeris akompanavo debiutančių dainoms ir lydėjo šokius su akordeonu. Iškilmės baigėsi kun. Anso Trakio malda.

Jubiliatę apsupo beveik visi susirinkusieji dalyviai, norėdami konsulei išreikšti asmeniškus linkėjimus. Ypač malonu buvo matyti vienoje vietoje visa jaunojo Petro Daužvardžio šeima. Iš septynių du jau yra vedę ar ištekėjusios. Keli stalai konsulų iš Chicagos davė iškilmingumo jaukiam pagerbimui daug nusipelnusiai gen. konsulei Juzei Daužvardienei.

Mums lietuviams Chicagoje yra tikrai didelė garbė, kad turime tokio aukšto lygio astovę. Mums reikia rimtai pagalvoti, ką Chicagos ir net visų Jungtinių Amerikos Valstybių lietuviai darys, kai mūsų atstovai pavargs ir nebus galima naudotis jų atstovavimu. **-XX**

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

BALFO GEGUŽINĖ

Kiekvienais metais Balfo Chicagos apskrities ir skyrių valdybų nariai ruošdavo gegužines - piknikus su laimėjimais. Šiais metais gegužinė įvyks rugpiūčio 5 d., sekmadienį, 12 val. I. V. Jonynų sodyboje Chesterton, Ind.

Balfo Chicagos apskrities ir skyrių valdybos nariai kreipiasi į lietuvių visuomenę, prašydami Balfo darbuotojams įteikti fantų būsimai gegužinei praturtinti. Prašomi neatsisakyti paaukoti vertingesnį daiktą. Jei nesusidaro sunkumų, fantus prašo atnešti į Balfo centro centro įstaigą darbo valandomis nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Suaukoti fantai praturtins "Laimės šulinį", paįvairins ir pagyvins gegužinės dalyvius, o tai Balfui atneš naudos. Balfo apskr. ir skyrių valdybos už paaukotus fantus iš anksto taria nuoširdų ačiū, o aukotojai bus atlikę gerą darbą savo artimui. **K. J.**

BIRŽĖNŲ KLUBO VEIKLA

Nauja klubo valdyba yra užsimojusi pagyvinti klubo veiklą. Pradžiai nutarta surengti linksmą biržėnišką gegužinę rugpiūčio 5 d. Vyčių sodelyje, o jei lietus — ten pat salėje. Klubo sekr. J. Indriūnas ir parengimų vedėjas A. Vengrys darbuojasi, kad gegužinė būtų tikrai linksma — biržėniška. Jau susitarta su Ramonio orkestru, šeimininkė Lukienė, padedant klubo narėms, jau dabar ruošia medžiagą biržėniškiems balandėliams ir koldūnams, barą tvarkys A. Vengrys, bus gausių dovanų paskirstymas.

Klubo valdyba maloniai kviečia biržėnus ir jų draugus nepraleisti šios malonios progos pabendrauti su Biržėnų klubo nariais, vaišinant ir skaniais biržėniškiais kaldūnais ir kitais valgiais, gurkšnojant gaivinančiu (iš baro) skystimėliu.

Klubo report. A. G.

COOK APSKR. MOKESČIAI

Mokesčių sąskaitos 1.3 milijono šią savaitę išsiuntinėjamos Cook apskr. gyventojams. Jos didesnės, kai kurios pakilusios net 23%.

Pokalbis Ateitininkų sendraugių stovyklos iškilmėse liepos 29 d. Dainavoje. Pokalby Ateitininkų federacijos vadas dr. P. Kisielius, Amerikos Liet. Kat. federacijos pirmininkas dr. J. Pikūnas ir akt. J. Balutis. Nuotr. V. Rimšelio

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **Prel. Ladas Tulaba,** Romos Šv. Kazimiero lietuvių kolegijos rektorius, šio mėnesio pabaigoje žada atvykti į Ameriką. Manoma, kad jis dalyvaus ir Chicagoje vykstančiame Liet. Katalikų mokslo akademijos suvažiavime bei Vilniaus universiteto 400 metų sukakties minėjime.

— **Kun. Juozas Jurgelionis,** Šv. Rožančiaus parapijos vikaras, buvo perkeltas vikaru į Šv. Jono parapiją Clinton, Mass., Worcesterio vyskupijoje.

— **Lietuviškos radijo valandėlės** programa St. Petersburge, Floridoje, perduodama ir vasaros metu iš stoties WTIS, banga AM 1110.

— **Kun. Vladas Delininkaitis,** Šv. Kazimiero lietuvių kolegijos studentų prefektas, yra atvykęs į Waterbury, Conn., pas savo brolį ir seseris. Šia proga jis aplankys taip pat ir savo kitus gimines, kurių yra Hartforde ir Mt. Olive, Ill.

— **Prel. Kazimieras Dabrovolskis** iš Romos yra atvykęs į Ameriką aplankyti savo giminių ir pailsėti. Čia pabus bent kelias savaites.

— **Pranciškonų vasarvietėje Kennebunkporte** ateitininkų sen draugių stovykla su įdomia programa bus rugpiūčio 11-19 dienomis.

KANADOJE

— **Kanados lietuvių** diena šiais metais ruošiama spalio 6-7 dienomis St. Catharines mieste. Meninei programai vadovaus solistas V. Verikaitis. Pasirodys garsioji tautinių šokių grupė "Gyvataras", vadovaujama G. Breichmanienės. Susipažinimo vakaras įvyks puikioje salėje prie Karalienės Elžbietos kelio Viktorijos salėje. Koncertas ruošiamas Collegiate institute, miesto centre. Laukiama, kad atvyks nemažas lietuvių skaičius iš įvairių Kanados vietų, nes benzino trūkumas čia nejaučiamas.

Giedra Poderytė baigė Sudburio, Kanadoje, universitete ketverių metų komercijos kursą bakalaurės laipsniu. Mokėsi ir šeštadieninėje lietuvių mokykloje. Vadovauja tautinių šokių grupei "Ramunėlė", dalyvauja lietuvių kapelianijos chore, lietuviškuose renginiuose ir aplamai lietuviškoje veikloje

— **Benzino trūkumas JAV-se** gerokai sumažino amerikiečių medžiotojų bei meškeriotojų skaičių Ontario provincijoje. Šio pobūdžio verslavietes turintys kanadiečiai teigia, kad šiemet pas juos atvyksta 15-25% amerikiečių mažiau nei pernai. Dėl sumažėjusių pajamų kai kuriem netgi gresia nuostoliai. Verslaviečių savininkai nusiskundžia nepakankama informacija Amerikoje. Tenykščiai turistai mano, kad benzino trūksta ir Kanadoje, ypač tose vietovėse, kurios yra toliau nuo pagrindinių kelių. Iš tikrųjų Ontario provincija turi pakankamai benzino ne tik savo gyventojams, bet ir turistams amerikiečiams.

— **Hamiltone** rugpiūčio 11 d. ruošiamos išleistuvės į Vokietiją išvykstančiam visuomenės ir spaudos darbuotojui K. Baronui, "Draugo" bendradarbiui. Išleistuvių pobūvį globoja klebonas prel. J. Tadarauskas. K. Baronas mokytojaus Vasario 16 gimnazijoje.

— **"Vilniaus" stovykla** prasideda rugpiūčio 4 dieną. Užsiregistravo 80 skautų.-čių, daugiausia iš Toronto ir apylinkių. Bus įvairių varžybų, žaidimų. Jaunimas pratinamas kalbėti lietuviškai, drausmingai elgtis. Įvairūs užsiėmimai gamtoje.

AUSTRALIJOJE

— **A. a. Albertas Alyta** mirė Australijoje. Buvo veiklus lietuviškoje veikloje, Canberros Lietuvių klubo steigėjas. Liko žmona, sūnus ir dukra.

ARGENTINOJE

— **A. Mikelionienės** juostų paroda įvyko Lietuvių salėje. Tai nebuvo darbas nei dienos, nei mėnesių, bet labai daug laiko padėjo p. A. Mikelionienė, kol priaudė — sukrovė lietuviškų-tautiškų juostų kraitį. Savo taip mėgiamo darbo vaisiams ji neleido pelyti, bet atidarė tų juostų kraičio skrynią ir visas jas padovanojo lietuviškų organizacijų jauniems šokėjams pasipuošti. Jos širdyje liepsnoja meilė lietuviškiems tautiniams šokiams, nes ji pati prieš daugelį metų sėkmingai vadovavo ir mokė jaunimą tautinių šokių.

OKUP. LIETUVOJE

— **Komunistinės Lenkijos** 35 metų sukaktis buvo iškilmingai paminėta Vilniuje, rusų dramos teatre. Kalbėjo visa eilė komunistų vadovų, jų tarpe iš Minsko atvykęs Lenkijos konsulas K. Nocunis.

— **Brežnevo raštai** lietuviškame vertime leidžiami atskirais tomais Vilniuje. Neseniai "Minties" leidykla Vilniuje išleido VI tomą — "Leniniu keliu". Čia surinktos įvairios L. Brežnevo kalbos, sveikinimai, rašiniai. Knygą atspausdino "Vaizdo" (buv. Juozo Kapočiaus) spaustuvė Vilniuje.

— **Respublikinės 1979 metų** premijos paskirtos: literatūros ir meno srityje — A. Maldoniui, J. Strielkūnui, V. Žilinskaitei, K. Ambrasui, Vilniaus kvartetui (A. Vainiūnaitei, P. Kuncei, D. Katkui, A. Vasiliauskui), P. Gaidžiui, V. Ciplijauskui, A. V. Trušui.

— **Viktoro Miliūno** pjesių, skirtų mažajai scenai, rinktinė. Išleista Vilniuje. 468 psl.

— **Rašyt. Kazio Sajos** prozos rinktinė buvo išversta į vengrų kalbą ir išleista Vengrijos leidyklos "Europa", serijoje "Modernioji literatūra". Vertė A. Boitor, E. Boitaras ir L. Marazas.

— **S. Samalavičius** parašė studiją apie Šv. Petro ir Povilo bažnyčios Vilniuje architektūrą — "Baroko šedevras", kuri buvo neseniai išleista Vilniuje. Leidinys 64 puslapių.

Advokatas JONAS GIBAITIS
6247 So. Kedzie Avenue
Tel. — 776-8700
Chicago, Illinois 60629
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 val. iki 1 val. d.

Palyginimų žodynas
M. Čapkauskas

Didžiausią šio rinkinio dalį sudaro lietuvų liaudies palyginimai. Lietuvių kalboje šis rinkinys yra vienintėlis. Šiame žodyne telpa 689 autorių (lietuvių — 228) ir 67 tautų 8.047 palyginimai-apibūdinimai, juokai. Didelio formato. 296 pusl. Viršelis dail. R. Bukausko. Išleista Montrealis 1979. Kaina su persiuntimu $7.91. Illinois gyventojai dar prideda 35 ct. valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Illinois 60629.